

Kahan

PŘÍBRAM

6

PŘÍBRAM ZVLÁDNE ÚVĚŘ NA AQUAPARK

Má město příjmy a výdaje
v rovnováze?

8

RYTÍŘI A KEJKLÍŘI NA SVATÉ HOŘE

Nenechte si ujít tradiční
historickou slavnost

16

MKC NENÍ ŽÁDNÁ SUPERORGANIZACE

Kulturní centrum začíná
pracovat

Konference sportu: Sportovní nápady pro malé i velké

www.wheelabratorgroup.com
www.facebook.com/wheelabrator.pribram

Vaše budoucnost je ve strojírenství

Wheelabrator je přední světový výrobce zařízení pro úpravu povrchu tryskáním a dodavatel náhradních dílů a servisu. Jeho evropské výrobní a distribuční centrum sídlí v Příbrami.

Volná místa zde: www.wheelabrator.jobs.cz

Wheelabrator Czech s.r.o., Za Balonkou 269, 261 01 Příbram I
T: +420 318 479 111, E: info.pribram@noricangroup.com

55 LET STUDIO YPSILON

6. 10. 2019 | 14.00, 17.00
Hudbajky aneb Skrytý život nástrojů
Studio Ypsilon
Autoři Jan Bradáč, Kryštof Mende | Hrají Jan Bradáč, Kryštof Mende

24. 10. 2019 | 19.00
Proměna aneb Řehoř už toho má dost
Studio Ypsilon
Autoři Franz Kafka, Arnošt Goldflam | Hrají Petr Vršek, Jaroslava Kretschmerová, Oldřich Navrátil, Paulína Labudová nebo Anna Kotlíková, Daniel Šváb, Barbora Skočdoplová, Kryštof Mende, Martin Bohadlo a Jiřina Vacková

7. 11. 2019 | 19.00
Splašené nůžky
Divadlo A. Dvořáka Příbram
Autor Paul Pörtner | Hrají Eliška Nejedlá, Robert Tyleček, Martin Dusbaba, Vladimír Senič, Petr Florián a Helena Karochová

18. 11. 2019 | 19.00
Vratká prkna
Studio Ypsilon
Autor Arnošt Goldflam | Hrají Jiří Lábus, Jaroslava Kretschmerová, Petr Vršek, Daniel Šváb, Lenka Šebek Loubalová, Roman Mrázík, Barbora Skočdoplová nebo Jiřina Vacková a Martin Bohadlo nebo Miroslav Chloupek

www.divadlopribram.eu

OBSAH ČÍSLA

- 5

NOVÉ PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOSTI NA MĚSTSKÉM ÚŘADU PŘÍBRAM
- 6

PŘÍBRAM ZVLÁDNE ÚVĚR NA AQUAPARK
- 7

HOSPODAŘENÍ PŘÍBRAMI: NA CO MĚSTO VYDÁVÁ PENÍZE
- 8

NA SVATOU HORU ZAVÍTAJÍ UMĚLCI, KEJKLÍŘI, RYTÍŘI I TANEČNICE
- 10

NOVÉ UČEBNÍ VZNIKLY V NEVYUŽÍVANÝCH PŮDNÍCH PROSTORÁCH
- 16

NEBUDEME KULTURNÍ SUPERORGANIZACE, ALE SPÍŠE MENŠÍ PRODUKČNÍ AGENTURA

ZAVAŘENÁ OKURKA BY NA PODZIM BODLA

Letní měsíce jsou někdy označovány jako okurková sezona. Doba, kdy se nic zvláštního neděje, a tak se tomu málu, co se přece jen odehraje, dopřeje obzvláštní pozornost. „Státotvorná“ a všeobjímající témata, jako jsou nebezpečné věšení prádla na balkonu, krmení „hitchcockovských“ holubích hejn na náměstích, třetí sekání druhé trávy, smrtonosné složení vody v kašně, radioaktivní a navrch olovnaté houby v houbařských košících, znudění teenageři konzumující drogy po kilogramech nebo fake news o navážení alpského sněhu na Nováku, se pak dostanou na titulní strany některých regionálních periodik. V tomto smyslu byla letošní úroda mediálních okurek opravdu bohatá. Škoda, že některé z nich nelze zavařit do sklenic pro pozdější využití. Takový pěkný kus šťavnatého nesmyslu by v syčravých podzimních dnech zaručeně pobavil.

Kahan, který držíte v rukou, obsahuje seriózní a stoprocentně neokurkové informace. Ne že by v redakční radě seděli samí suchaři bez záliby v okurkovém salátu, ale všechno má své meze. Na následujících stranách se tak mimo jiné zmiňujeme o hospodaření města, o opravách a rekonstrukcích, o Městském kulturním centru Příbram nebo o plánované sportovní konferenci. Nezapomínáme se ohlédnout za kulturními a společenskými akcemi, kterých bylo příbramské léto opět plné.

Z léta nám zbývá slabý měsíc a z letních prázdnin jen pár dní. Zkusme prožít zbytek volnějších dnů pokud možno v poklidu a načerpat ještě malinko sil. A pro veselejší zdolávání výzev, které se zářím zaručeně přijdou, doporučuji uchovat aspoň jednu „okurku“.

Jan Konvalinka
starosta města Příbram

Přijďte diskutovat o cyklistice v Příbrami	4
Do října se bude opravovat radnice	5
Hned první den prošel SeZaM zatěžkávací zkouškou	10
Vnitrobloky čekají na revitalizaci	12
Na Příbram bude dohlížet více kamer	14
Vratme dětem radost z pohybu	18
Radnice má „peloton“ nápadů pro kola	20
Nejvěrnější posluchači jsou s námi od počátku	21
Všechny termíny tábora byly okamžitě obsazené	22
Terapeutický pobyt je určen pro děti s rizikovým chováním	23
Oleje z kuchyně se nově recyklují	24
Vydejte se na Vystrkov za výhledem i pěkným lesem	27
Kateřina Šternberková z Lokšan a její příbramský dům	28
Díky Bendlovi má Příbram nejstarší stojící mariánský sloup v Česku	29
Zvířátka k adopci	30
Kalendář akcí	31

Kahan - Zpravodaj města Příbram, vychází měsíčně, slouží k informování občanů města Příbram. **Vydává:** Město Příbram, Tyršova 108 (IČO: 00243132) pod registračním číslem Ministerstva kultury ČR E11726 v nákladu 15 689 výtisků. Do každé domácnosti v Příbrami je doručen jeden výtisk zdarma. **Místo vydání:** Městský úřad Příbram, Odbor kancelář města, Příbram I, Tyršova 108, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. **Přijem inzerce:** Odbor kancelář města, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. **Redakční rada:** Jan Konvalinka, Martin Buršík, Zorka Brožiková, Zuzana Kučerová, Eva Švehlová, Jaroslav Hodrment, Václav Bešťák. **Šéfredaktor:** Stanislav D. Břeň. **Redakční uzávěrka** je první den předchozího měsíce. Další zprávy radnice na www.pribram.eu nebo na adrese facebook.com/mestskyuradpribram. Distribuce tohoto čísla probíhá od 20. do 26. srpna 2019.

Prozkoumejte podzemí

Hornické muzeum Příbram připravilo pro letošní sezonu novinku, kterou oceňují zejména rodiny s dětmi. Jde o speciální prohlídky Prokopské štolý v areálu dolu Anna. Malí návštěvníci se v roli horníků seznamují s prací pod zemí zábavnou interaktivní formou. Součástí trasy je oblíbená jízda důlním vláčkem. Exkurze přízřebně dětem muzeum nabízí do 28. října letošního roku, zájemci se jich

mohou zúčastnit o prázdninách, víkendech a svátcích. Prohlídky se opakují jednou za hodinu, začátek exkurze je v 9.30, poslední se koná v 15.30.

Příznivci dechové hudby si přišli na své v rámci letošního ročníku Příbramského kulturního léta. V neděli 28. července vystoupila na náměstí 17. listopadu kapela Květovanka. Skupina vystupuje více než 30 let a koncertuje na českých i zahraničních pódiích. Za svoji kariéru natočila 19 CD a 37 televizních pořadů. V Příbrami bavila přibližně stovku účastníků.

Na území Příbrami budou pracovat zeměměřiči

Zeměměřičský úřad bude do konce letošního roku provádět aktualizaci Základní báze geografických dat České republiky, která se dotkne také katastrálního území Příbram. V souladu se zákonem o zeměměřičství jsou zaměstnanci úřadu oprávněni vstupovat a vyjíždět na pozemky po předchozím oznámení vlastníkově nebo uživateli pozemků. Do staveb a oplocených areálů mohou zeměměřiči vstupovat pouze se souhlasem vlastníka nebo oprávněného uživatele stavby. Vlastník nebo oprávněný uživatel pozemku nesmí pracovníkům Zeměměřičského úřadu bránit při vstupu a vyjíždění na pozemek. Zaměstnanci se prokážou speciálním služebním průkazem úřadu.

Přijďte diskutovat o cyklistice v Příbrami

Co může Příbram zlepšit na stavu cyklistické dopravy? To bude předmětem veřejné besedy, která se uskuteční ve středu 25. září od 17.00 v jednací síle města Příbram na náměstí T. G. Masaryka 121. Na programu bude prezentace výsledků dotazníkového šetření a představení cyklistické koncepce. V závěru bude věnován prostor diskusi. Debata je otevřená široké veřejnosti.

Legionářů uzavřena do konce prázdnin

Do konce srpna letošního roku je z důvodu výstavby nových parkovacích míst a opravy povrchu komunikace úplně uzavřena ulice Legionářů, a to v úseku mezi křižovatkou s ulicí Osvobození a křižovatkou s ulicí A. Dvořáka a křižovatkou s ulicí Komenského. Autobusy MHD 6B neobsledují autobusovou zastávku Příbram, sídl. II. poliklinika.

Do konce letních prázdnin budou trvat další dvě uzavírky. Z důvodu opravy povrchu místní komunikace je uzavřena ulice Strakonická v úseku od křižovatky s ulicí Zdobořská až za křižovatku s ulicí U Průhonu. Průjezd je umožněn přes křižovatku s ulicí Tábořská. Silničáři pracují také v ulici Brodská, a to ve vnitrobloku v úseku od č. p. 94 (křížový dům) podél Fialky č. p. 132 až ke křižovatce s hlavní silnicí ulice Brodská s částečným omezením dopravy bez uzavírky.

Spolupráce s Kežmarkem pokračuje

Příbramský radní Jindřich Vařeka navštívil ve dnech 10.-13. července 2019 partnerské město Kežmarok. Návštěva proběhla při příležitosti tamního tradičního festivalu Evropské ľudové remeslo. Jindřich Vařeka se setkal s primátorem Kežmarku Jánom Ferenčákom, se kterým jednal o zapojení škol obou měst do projektu Erasmus+.

Lidé na Březových Horách získají okna zdarma

V první polovině srpna obdržela většina majitelů nemovitostí v Rožmitálské ulici informaci k možnosti bezplatné výměny oken. Jedná se o akci Ředitelství silnic a dálnic, které toto řešení nabízí majitelům objektů, jež byly podle hlukové studie vyhodnoceny jako zasažené nadměrným hlukem. Konzultace a organizaci projektu zajišťuje společnost Orek Consulting, která kontaktuje majitele nemovitostí a dohodne s nimi konkrétní podmínky. Jedná se o výměnu oken pouze v obytných místnostech, v nichž jsou překračovány hlukové limity. „*Obyvatelé této lokality se po dlouhých letech dočkají zlepšení podmínek k bydlení, jež jsou narušovány zvýšenou automobilovou dopravou,*“ uvedl příbramský starosta Jan Konvalinka. Celkem je vytipováno 78 objektů a výměny by měly být prováděny na jaře a v létě příštího roku.

Úspěšní angličtináři si přijdou pro certifikát

Slavnostní zářijové předávání jazykových certifikátů Cambridge English úspěšným absolventům těchto zkoušek z řad žáků a studentů se stává téměř tradicí. Letos se uskuteční v úterý 10. září v 16.00 v Záměčku-Ernestinu. Za přítomnosti účastní také zástupci zapojených partnerských jazykových zkoušek a zastupitelé města. Přibramští oce možnost připravit se ke zkouškám, absolvovat jazykové kurzy pořádané v spolupráci s parta a vzdělávací centrum aspire.

rodin a přátel absolventů se slavnostního setkání zúčastní také zástupci zapojených partnerských škol, vedení zkuškového centra Evropského centra jazykových zkoušek a zastupitelé města. Příbramští studenti angličtiny budou mít opět v tomto školním roce možnost připravit se ke zkouškám, absolvovat je a získat certifikát Cambridge English přímo v Příbrami. Přípravné kurzy pořádá ve spolupráci s partnerskými základními a středními školami Jazykové a vzdělávací centrum aspire.

Piknik na Nováku okoření i soutěž v pojídání knedlíků

V sobotu 31. srpna se na Novém rybníku koná druhý ročník akce Piknik na Nováku. „Minulý rok jsme uspořádali první ročník a byli jsme zvědaví na odezvu obyvatel našeho města a také na to, jestli je po podobné akci v Příbrami

hlad. Odpověď byla jasná: Ano. Akci i přes nepřízeň počasí navštívilo okolo 1 000 návštěvníků a jejich reakce byly v drtivé většině pozitivní, uvedl spolupodatel Vojtěch Hrach. Piknik na Nováku bude stejně jako minulý rok přehlídkou gastronomických stánků. Jejich nabídka bude zahrnovat menu z celého světa. Na své si přijdou milovníci asijské kuchyně a italských pokrmů. Chybět nebudou hamburgery a jiné speciality. Na výběr bude několik druhů vína, širší nabídka piva, domácí limonády a káva. Celý den bude znít areálem chillout hudba od lokálních diskžokejů. Pro děti bude připraven skákačí hrad. Přichystána je i přednáška na téma vaření a nebude chybět soutěž v pojídání knedlíků.

Bookstart: S knížkou do života

Nepochybně budoucí čtenář. Foto: KJD

Nepochybně budoucí čtenář. Foto: KJD

rozenější a nejzajímavější cestou za poznáním světa. Dává dětem víru a naději v dobro, ukazuje jim, že je správné za dobro bojovat, chránit slabé a odporovat zlu; vzájemně si pomáhá a důvěřovat. A jak oblíbený je Bookstart v naší knihovně? Opatrně začátky, kdy se účastnily asi tři maminky s dětmi se po facebookové propagaci obrátily v akce s účastí 30 dětí a jejich rodičů. Nicméně dosažení kapacitního stropu dětského oddělení na náměstí T. G. Masaryka nás donutilo zamyslet se nad efektivitou a vůbec celým průběhem jednotlivých setkání. Proto se od září 2019 budou konat vždy dvě hodinové akce za sebou. Rodiče ranní ptáčka mohou přijít už na 8.30 a ti, kteří si rádi přispí, mohou stejný program navštívit od 10.00. První Bookstart po prázdninách bude 24. září. Těšte se na hosta pohádkového setkání s průvodkyní světem hudby Štěpánkou Čížkovou a její Hru tónů.

■ **Petra Holazová**
Knihovna Jana Drdy

Vyberte v DDM kroužek pro své dítě

Dům dětí a mládeže Příbram pořádá Den otevřených dveří, který se koná ve středu 11. září od 15.00 do 17.00. Rodiče s dětmi mohou vybrat zájmové kroužky pro nadcházející školní rok. Seznámíte se s prostory učeben a sálů, vedoucími a lektory a kompletní programovou nabídkou. Během setkání bude možné zapsat dítě do jednotlivých kroužků, které budou začínat v pondělí 16. září.

Nové pracovní příležitosti

Město Příbram vypsaló výběrové řízení na tyto pozice: vedoucí Odboru investic a rozvoje města, vedoucí Samostatného oddělení silničního hospodářství, investiční referent, ředitel/ředitelka příspěvkové organizace Galerie Františka Drtíkola Příbram. Detaily o výběrových řízeních najdete na webu edeska.pribram.eu/eDeska.

Do října se bude opravovat radnice

V půlce srpna začaly práce na opravě fasády a oken budovy radnice. Do konce října letošního roku je budou provádět pracovníci firmy Andaf-Tier. Kromě rekonstrukce fasády se počítá s náterem všech oken, rámu a parapetů. Chodník v ulici Hailova je zcela uzavřen, v Tyršově ulici je průchozí včetně vstupu do budovy.

■ **Aktuality zpracoval: Stanislav D. Břeň**

inzerce

NOVÉ RYBÁŘSKÉ POTŘEBY

u Plavala
www.rpup.cz

OD Stavus mezi supermarketem Tesco a OBI

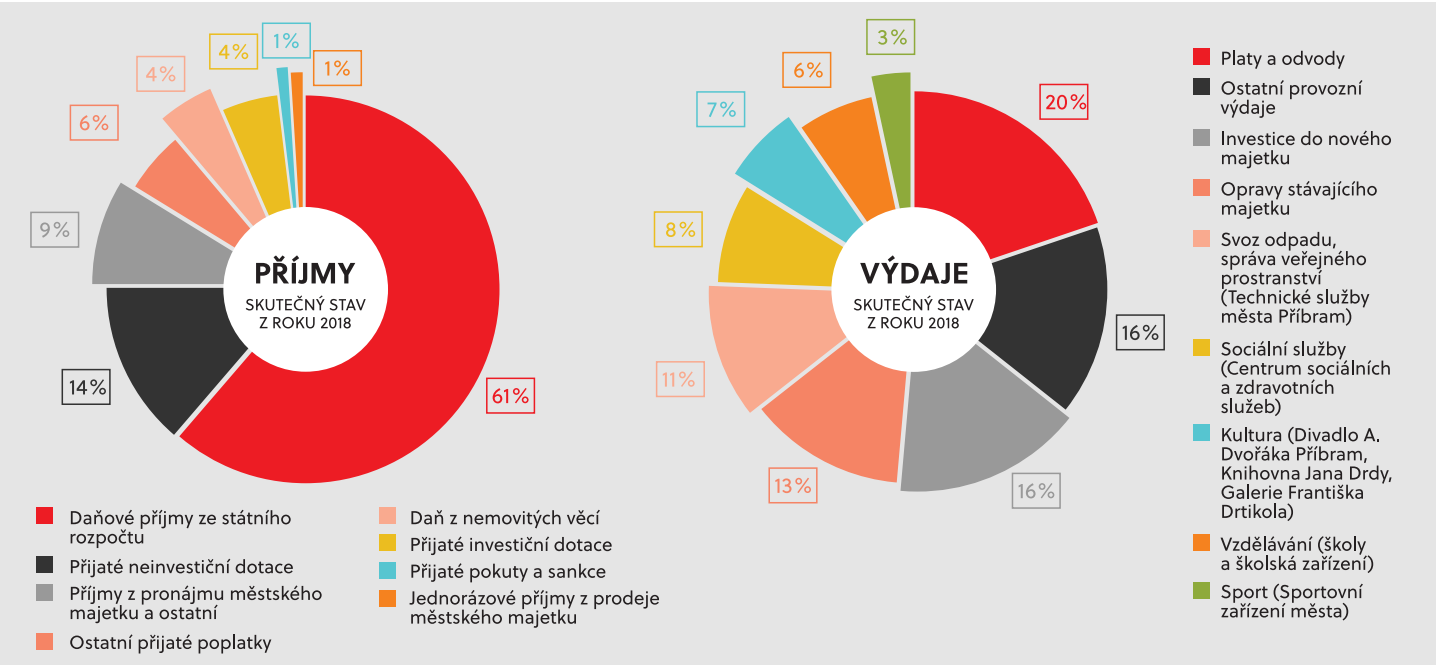
OTEVÍRACÍ DOBA

Po - Pá	9.00-18.00
So	9.00-13.00

Příbram zvládne úvěr na aquapark

Pokles růstu ekonomiky ČR se může projevit na pomalejším růstu daňových příjmů městského rozpočtu. Neočekává se však krize nebo recese. Klíčovým rozhodnutím z hlediska bilance pro další léta bude, zda a v jaké výši se město zadluží pro rekonstrukci příbramského aquaparku.

Odkud městu přicházejí peníze?

Daňové příjmy ze státního rozpočtu tvoří téměř dvě třetiny našich městských příjmů, jsme tedy extrémně závislí na výkonu české ekonomiky. Dalšími podstatnými příjmy jsou přijaté dotace na chod především sociálních služeb pro sociálně slabé a seniory, příjmy z pronájmu majetku a poplatky za svoz odpadu a psy či daň z nemovitostí. Investiční dotace přestávají být významným zdrojem příjmů z důvodu dotační politiky EU.

Příjmy v milionech korun	Skutečnost 2018
Daňové příjmy ze státního rozpočtu	497
Přijaté neinvestiční dotace	112
Příjmy z pronájmu městského majetku a ostatní	74
Ostatní přijaté poplatky	49
Daň z nemovitých věcí	36
Přijaté investiční dotace	29
Přijaté pokuty a sankce	7
Jednorázové příjmy z prodeje městského majetku	5
Celkem	809

Stalo se tradicí posledních let, že město Příbram předkládá zprávu o hospodaření. Pokud někdo nechce studovat detaily (plnění) rozpočtu a rozpočtové úpravy, dostává touto formou přehledné informace o tom, jak si město vede po ekonomické stránce.

KRIZE NEBO RECESE NEHROZÍ

Česko se nachází na vrcholu ekonomického cyklu, kdy HDP stále roste více než 2% tempem a nezaměstnanost je nejnižší v celé EU na úrovni 2,0 %. Z Německa, na kterém je česká exportní ekonomika závislá, přicházejí už více než náznaky ochlazení (HDP tam roste jen nepatrně nad nulou). Na základě toho lze očekávat další pokles dynamiky růstu v ČR, následně zpomalení růstu daňových příjmů do státního rozpočtu, a potažmo nižší daňové příjmy pro městský rozpočet.

Je důvod k vážným obavám? Zpomalení neznamená krizi nebo recesi. Příjmy města, nyní přibližně 800 milionů korun ročně, budou v následujících několika letech pravděpodobně stále růst alespoň o inflaci. A s tímto (konzervativním) scénářem tvoříme i rozpočtový výhled příjmů města. Nadto jej upravujeme podle aktuálního vývoje a jsme připraveni ihned reagovat na jakýkoliv nenačtený výpadek daňových příjmů.

Příbram se umísťuje na prvním místě v soutěži Město pro byznys ve Středočeském kraji za rok 2018, kdy poskočila ze třetí příčky v roce 2017. Třetím rokem dosahuje také stabilního ratingu svého hospodaření (B+ „Téměř bez rizika“), kdy audit zpracovává renomovaná ratingová společnost. Toto hodnocení před-

pokládá stabilní vývoj i v dalších letech. To vše lze považovat za velmi dobré výsledky.

CO BEZPEČNĚ NESPLATÍM, SI NEPŮJČUJI

Umístění v soutěžích i rating města ovlivňují, mimo jiné ukazatele, povinné výdaje na platy a provoz města oproti celkovým příjmům a roční výše splátek úvěrů vůči příjmům. Čím nižší je podíl povinných výdajů a splátek úvěrů vůči příjmům, tím je hospodaření města lepší.

Také je důležité nepředlžít město, stále musí zůstat dostatek prostředků na případné splátky úvěru i po zaplacení všech povinných výdajů na svůj provoz. V domácnosti i na radnici platí, že to, co nemůžu bezpečně splácet, si nepůjčuji.

V posledních pěti letech je Příbram v dobré kondici, a to díky úspornému hospodaření

Příjmy města, nyní přibližně 800 milionů korun ročně, budou v následujících několika letech pravděpodobně růst alespoň o inflaci.

„

města a ekonomickému růstu ČR (tj. rostoucím daňovým příjmům ze státního rozpočtu). Jsme bez dluhů. Na opravy a investice nám po zaplacení všech platů a provozních výdajů zbývá ročně přibližně 25 % příjmů (asi 200 milionů korun), v roce 2018 to bylo dokonce 28 %.

Čím méně se spotřebuje, tím více se investuje do lepšího města. Je to opět stejné jako v domácnosti: Kdo spoří, má za tři. Příbram by z mého pohledu potřebovala utrácet ročně za platy a provoz města jen těsně nad polovinu svých příjmů, zbývajících asi 40 až 45 % příjmů by mělo zůstat na opravy a investice. To je ovšem ambiciózní úkol. Není jednoduché během jednoho volebního období naplánovat, projektovat, vysoutěžit a realizovat mnoho velkých investic. Každý takový projekt stojí spoustu času a úsilí mnoha lidí, než se dostaví kýžený výsledek. Rovněž není jednoduché zvýšit příjmy nebo snížit počet zaměstnanců. Je ale důležité neustále pracovat na tom, aby Příbram fungovala efektivně, žádná vynaložená koruna nebyla promrhána a každý zaměstnanec města přinášel obyvatelům adekvátní službu za svůj plat.

A pak tu jsou donedávna neřešená a přehlížená témata. Například nedostatečné opravy vodovodů a kanalizací (přibývá havárií, které spotřebují vždy více prostředků než opravy plánované), dlouhodobě zanedbávaná obmě-

na veřejného osvětlení, budování parkovacích kapacit a tvorba podmínek pro využívání alternativní dopravy ve městě (cyklotrasy, cyklostezky, sdílení koloběžek a kol, cykloboxy a parkovací stání pro kola atp.). V minulém volebním období jsme se těmito tématy začali zabývat a ani jedna oblast už není vynechána z návrhu rozpočtového výhledu. Ten bude schvalován na jednom z příštích jednání zastupitelstva. Po jeho projednání a zveřejnění se jím budeme řídit po zbytek volebního období.

AQUAPARK: DOKÁŽE MĚSTO SPLÁCET ÚVĚR?

Velkým otazníkem zůstává, za jakou nejnižší cenu město na jaře 2020 vysoutěží zakázku na rekonstrukci aquaparku. Je to dlouhodobé téma a výsledek bude mít zásadní vliv na hospodaření města v dalších letech.

Protože jde o velmi vysokou částku v řádu stovek milionů korun, není proces výběrového řízení jednoduchý a rychlý. Navíc existuje riziko, že nejnižší vysoutěžená cena bude příliš vysoká, a zastupitelstvo rekonstrukci neschválí. Pak bude potřeba skromnější řešení. Ale zatím stále platí, že jedinou variantu, kterou předešlé i současné zastupitelstvo odsouhlasilo k soutěžení, je celková rekonstrukce a výstavba za předpokládanou cenu 378 milionů korun.

PŮJČÍME SI 200–300 MILIONŮ KORUN

Na rekonstrukci si město bude muset částečně půjčit. Protože nechceme slevit z dalších důležitých investic, jako je například výstavba parkovacího domu (asi 100 milionů korun a 500 parkovacích míst), uvažujeme o úvěru v rozmezí 200–300 milionů korun. Podle metodiky monitoringu hospodaření obcí z Ministerstva financí si Příbram může půjčit až 500 milionů korun, aniž by tím ohrozila své hospodaření a předlžila se. Nicméně zásadní je, aby město mělo každý rok dostatek prostředků na úhradu splátek úvěru.

Pokud bude doba splácení okolo 10 let, splátka při 300 milionovém úvěru činí přibližně 32 milionů ročně. To je částka, kterou by bylo možné za jiných okolností použít na opravy a investice. Z celkových 200 milionů korun ročních úspor na opravy a investice bude tedy nutné vyčlenit na roční splátku asi 15 % po dobu deseti let. Závěr je, že město si úvěr může dovolit. To však nic nemění na faktu, že musí investovat moudře a smysluplně.

■ Martin Buršík
1. místostarosta města Příbram

Za co město vydává peníze?

Výdaje města jsou rozděleny rovnoměrněji do více oblastí, největší z nich tvoří platy a odvody na zaměstnance a ostatní provozní výdaje spojené s chodem úřadů (20 %, resp. 16 %). Dále 16 % tvoří výdaje na investice do nového majetku (silnice, chodníky, parky, parkovací místa, budovy) a 13 % na opravy stávajícího majetku (opět silnice a chodníky, dále veřejné osvětlení, vodovody a kanalizace, budovy). Město dotuje ze svých zdrojů následující služby: svoz odpadů a údržba veřejného prostranství včetně údržby silnic 11 %, sociální služby 8 %, kulturní zařízení 7 %, školská zařízení 6 %, sportovní zařízení 3 %.

Výdaje v milionech korun	Skutečnost 2018
Platy a odvody	151
Ostatní provozní výdaje	122
Investice do nového majetku	121
Opravy stávajícího majetku	100
Svoz odpadu, správa veřejného prostranství (Technické služby města Příbram)	85
Sociální služby (Centrum sociálních a zdravotních služeb)	64
Kultura (Divadlo A. Dvořáka Příbram, Knihovna Jana Drdy, Galerie Františka Drtíkova)	49
Vzdělávání (školy a školská zařízení)	48
Sport (Sportovní zařízení města)	26
Dotace poskytované městem	20
Celkem	786

Ryze česká, rodinná, realitní kancelář 29 let v Příbrami

Svěřte nám i Vy klíče od Vaší nemovitosti a my Vám ji dobře prodáme!
Zavolejte, přijedeme...

Tradice – Jistota – Korektnost

Dlouhá 90, Příbram III,
druhý dům pod Svatohorskými schody (vchod do dvora)
www.realitypintner.cz, info@realitypintner.cz, tel. +420 318 630 850, 602 607 982

Na Svatou Horu zavítají umělci, kejklíři, rytíři i tanečnice

Příbramská svatohorská šalmaj je tradiční událost, kterou se město loučí s létem. Na jeden den se na Svaté Hoře setkají umělci, rytíři, kejklíři, muzikanti..., zkrátka lidé mnoha profesí a dovedností. Jejich cílem je aspoň na chvíli vrátit do Příbrami atmosféru středověké slavnosti a všeho, co k tomu patří.

I letos se můžete těšit na vystoupení souboru Chůdadlo.

Foto: Petr Černohorský

Dvanáctý ročník Příbramské svatohorské šalmaje se koná v sobotu 14. září, a to již tradičně na nádvoří Svaté Hory. Den plný dobové hudby, tance, divadla a řemesla přitahuje každoročně tisíce diváků. U zrodu tohoto veselého setkání stála oblíbená skupina Ginevra, která čerpá hudební náměty z období středověku. V posledních dvou ročnících akci pořádá město Příbram společně se svými partnery. A Ginevra samozřejmě v programu také nechybí.

CELÝ DEN NEJEN STŘEDOVĚKÉ ZÁBAVY

Příbramská svatohorská šalmaj není pouze připomínkou toho, jak se lidé před mnoha staletími bavili, jaké nosili šaty a šperky, jaké pochutiny konzumovali a jak probíhaly tradiční trhy nebo veselice. Současný význam akce je především v setkávání obyvatel Příbrami a okolí. Potkávají se zde sousedé a známí, kteří

se třeba celý rok neviděli. U dobrého jídla a pití mohou sledovat výkony tanečníků, kejklířů, hudebníků, kouzelníků, rytířů, komediantů nebo řemeslníků. K pěkným zvykům Šalmaje patří, že ji lidé navštěvují v imitacích středověkých oděvů, což podtrhuje celkovou atmosféru události.

Program je každoročně koncipován tak, aby oslovil širokou veřejnost všech věkových kategorií. Lidé se mohou seznámit s mnoha umělci z Příbrami, okolí a někdy také zahraničí. Společenský a kulturní program je doplněn středověkým tržišťem, kde řemeslníci předvádějí tradiční řemesla a prodejci nabízejí často ručně vyráběné předměty. Účastníci Šalmaje si mohou zakoupit mnoho výrobků většinou z přírodních materiálů.

V letošním roce organizuje Příbramskou svatohorskou šalmaj nově zřízené Městské kulturní centrum (MKC). „Šalmaj je jednou z vlajkových lodí kulturního dění v Příbrami. Jsem rád, že se můžeme podílet na její organizaci. Jde o fungující a zavedenou akci, a proto nechceme nic zásadního měnit. Novinkou, která okorení letošní ročník, je spolupráce s rožmitálským spolkem Rosenthal, jenž několik let pořádá akce podobného charakteru,“ uvedl vedoucí MKC Vlastimil Ševr.

CELODENNÍ PROGRAM PRO VELKÉ I MALÉ

- 9.30:** Dobový průvod z nám. T. G. Masaryka na Svatou Horu
- 10.00:** Slavnostní zahájení

- 10.15–10.40** Chůdadlo – Brémští cirkusanti – loutková pohádka
- 10.40–10.50** Ježata – dětské taneční vystoupení
- 10.55–11.15** Harcíři – divadelní představení pro děti
- 11.15–12.10** Třehusk – staropražská kapela
- 12.15–12.35** Chůdadlo – žonglérská omeleta
- 12.35–12.45** ZUŠ Příbram I – hudební vystoupení
- 12.50–13.05** Dobová módní přehlídka
- 13.10–13.40** Kat Pawouk – středověká mučírna
- 13.45–14.10** Harcíři – Homber
- 14.15–14.55** Cirkus Hulata – hudební vystoupení
- 14.55–15.05** ZUŠ Antonína Dvořáka – hudební vystoupení
- 15.05–15.25** Rosenthal – rytířské vystoupení
- 15.25–16.10** Bohemian Bards – středověká kapela
- 16.10–16.40** Pavel Řehka – ukázka dravců
- 16.40–17.10** Kat Pawouk – středověká mučírna
- 17.15–17.45** Harcíři – vystoupení o Janu Žižkovi
- 17.45–18.30** Happy To Meet – keltská kapela
- 18.30–19.00** Malé svatohorské divadélko
- 19.00–19.55** Tomáš Kočko a orchestr – moravská a slovanská hudba
- 20.00–20.20** Rosenthal – rytířské vystoupení
- 20.20–21.00** Andromeda – dívčí folková skupina
- 21.05–21.25** Novus Origo – šermířské vystoupení
- 21.30–21.40** Novus Origo – ohňová show
- 21.50–23.00** Ginevra a Andromeda – hudební vystoupení

Hlavní program každoročně doplňují doprovodné aktivity. Šikovní mohou vyzkoušet školu žonglování, lukostřelbu, tvůrčí dílny nebo středověké vaření. Mezi nové účastníky patří zmiňovaný spolek Rosenthal, který připraví pro děti celodenní program. Nově vystoupí také příbramští Viju Viju, kteří chystají workshop pletení věnců, a dílna Vazárna, v níž si můžete vyrobit vlastní zápisník nebo středověkou listinu.

Děti jistě ocení vyjíždku na koních a ponících a dobový dřevěný kolotoč. Do průvodu mohou také přijít v kostýmech princezen, rytířů a permoníků, jež si lze zapůjčit v mateřských školách. Dalšími taháky doprovodného programu budou postavy na chůdách, výklad karet, ukázky starých řemesel či dravého ptactva, řemesl-

Běh do Svatohorských schodů důkladně prověřuje fyzickou kondici přihlášených hasičů.

né tržišťe či ukázky středověkých zbraní a zbroje. Všechno podstatné o letošním ročníku Příbramské svatohorské šalmaje naleznete na webu salmaj.pribram.eu.

DO SVATOHORSKÝCH SCHODŮ S BOMBOU NA ZÁDECH

V loňském roce jsme si připomněli čtyřicáté nechvalně známé výročí obřího požáru Svaté Hory. Tuto skutečnost každoročně připomíná

Při běhu do Svatohorských schodů zdolávají soutěžící 80 výškových metrů.

Foto: archiv

Běh hasičů do Svatohorských schodů. Náročná sportovní disciplína důkladně prověřuje fyzickou kondici dvojic přihlášených hasičů. Ti se vydávají na trať takřka jíc v plné polní včetně dýchacího přístroje a snaží se ji oba (počítá se čas druhého) co nejrychleji zdolat.

Den železnice oslavíme také v Příbrami

Měsíc září bude z pohledu železničářů a příznivců železnice dobou různých tematických a vzpomínkových akcí určených široké veřejnosti. Mimo Národního dne železnice, který letos hostí v Lužné u Rakovníka, se koná i několik menších regionálních oslav vzniku konvenční železnice. Jedním z těchto míst bude v sobotu 14. září opět i příbramské vlakové nádraží.

Den železnice připomíná vznik konvenční železnice.

Foto: Ondřej Švandelík

Celodenní program této akce lze pro přehlednost rozdělit do dvou samostatných částí, sestávajících z jízdy zvláštních vlaků a doprovodného kulturního programu. Z finančních důvodů bude letošní ročník bohužel chudší o jízdy parních vlaků.

SVEZTE SE ZVLÁŠTNÍM VLAKEM

Celodenní program na vlakovém nádraží začne v 10.00, příjezdem vlaku Sp 1684 Cyklo Brdy z Prahy, který bude mimořádně veden historickou motorovou lokomotivou řady 679 – Kyklop a muzejními rychlíkovými vozy z období

70. a 80. let minulého století. Tento vlak pojedje přes Březnici až do Blatné, odkud se po krátké přestávce vrátí zpět do Příbrami, kam dorazí krátce před půl jednou. Ve 13.00 pak bude možné absolvovat přibližně hodinovou vyhlídkovou jízdu do Jince a zpět, případně pak v 14.30 ještě jednu jízdu do Blatné, odkud se bude vracet již jako Sp 1685 zpět přes Příbram do Prahy. V těchto vlacích bude platit běžné jízdné ČD. Jízdu retro vlaku z Příbrami do Jince a zpět hudebně doprovodí skupina Pe and Pe.

Chybět nebudou ani populární vyhlídkové vlaky na vlečku Kovohtutí Příbram. Huťský

O obtížnosti soutěže hovoří několik čísel: délka 560 metrů, výškový rozdíl 80 metrů, průměrné stoupání 14,65 %, maximální stoupání 31,02 %. Závod bývá většinou plně obsazen a v čase uzávěrky tohoto Kahanu už bylo registrováno sedm desítek dvojic. Akci pořádá Sbor dobrovolných hasičů Březové Hory. Detaily o běhu lze najít na sv-schody.cz.

NENECHTE SI UJÍT DREZÍNU NEBO VÝLET VYHLÍDKOVÝM VLAKEM

Vedle Šalmaje a hasičského běhu se polovina září, opět tradičně, pojí se Dnem železnice. Těšit se můžete na jízdy šlapací drezínou, vyhlídkové vlaky na vlečku Kovohtutí a motorový retro vlak do Jince a Blatné. „V rámci doprovodného programu budou připraveny exkurze na pracoviště řízení provozu, výstavka vojenské techniky nebo filmová a divadelní představení. Návštěvníci Šalmaje mohou zdarma využít zvláštní návratový vlak Jan Muzika s odjezdem z Příbrami v 19.10,“ informoval Ondřej Švandelík, předseda spolku Rakovnícko – Protivínská dráha.

■ Stanislav D. Břeň

expres odjede z příbramského nádraží v 10.20, 11.50, 13.20, 14.50 a 16.20. Součástí těchto jízdy opět nebude z organizačních důvodů prohlídka Kovohtutí ani vstup do areálu. Jízdy zvláštních vlaků zakončí v 19.10 odjezd motorového vlaku Jan Muzika do Zdí, který zastaví též v Bratkovicích, Jincích a Lochovicích. K návratu domů jej mohou v rámci spolupráce bezplatně využít i návštěvníci Příbramské svatohorské šalmaje.

NEJEN ŽELEZNICE, ALE I DIVADLO A HUDBA

Mimo jízdy zvláštních vlaků budou pro návštěvníky oslav připraveny další doprovodné aktivity jako jízdy na kolejové drezíně, exkurze na pracoviště řízení provozu, malá výstavka železničních vozidel, putovní expozice turistických známek v železničním voze, vojenská výstavka Klubu vojenské historie Příbram, dětský koutek nebo filmové promítání pro děti. O další kulturní vyžití se pak postarají v 14.00 a 17.00 členové Divadla za vodou z Čenkova se svou hrou ze železničářského prostředí Bedřich Hrozný II, pauzu mezi oběma představeními pak od 15.30 do 16.30 vyplní energické tóny hudební skupiny Pe and Pe.

Cestujícím, kteří se prokáží platnou lepenkovou jízdenkou z Huťského expresu, bude v den oslav Dne železnice poskytnuta sleva na vstupném do Domu Natura v Příbrami.

■ Ondřej Švandelík
Rakovnícko – Protivínská dráha

Hned první den prošel SeZaM zatěžkávací zkouškou

SeZaM bistro v areálu Nový rybník má za sebou první letní sezonu. Jeho provoz, další vylepšení a oblibu návštěvníků komentuje Jan Slaba, ředitel Sportovních zařízení města Příbram (SZM).

SeZaM bistro Nový rybník s letním posezením...

SeZaM bistro Nový rybník bylo otevřeno 14. června a hned na začátku zažilo letošní největší „novákovské“ akce. V den otevření se v letním kině konal koncert Pražského výběru, hned 16. června Novák Fest a 20. června Vítání slunovratu. SeZaM se tak otevíral v podstatě bez zkušebního provozu.

Vzhledem k faktu, že SZM převzala stavbu pouhý den před otevřením a zároveň s první důležitou letní akcí, byla to velká výzva. K mé

... se ihned stalo vyhledávaným místem. Foto: SZM

spokojenosti a spokojenosti všech zainteresovaných jsme se s žádným zásadním provozním problémem nesetkali.

SeZaM bistro Nový rybník je přes letní prázdniny v provozu každý den od 10.00 do 21.00, a to i za méně příznivého počasí. Zavřeno zůstává pouze výjimečně, například za deště. V září se provozní doba mění, otevřeno bude v pondělí až pátek od 14.00 do 20.00, o víkendech od 10.00 do 20.00.

■ Jan Slaba
SZM Příbram

Nové učebny vznikly v nevyužívaných půdních prostorách

Žáci a učitelé Základní školy v ulici 28. října budou mít od začátku nového školního roku k dispozici učebny, které vznikly v prostorách někdejší půdy.

Za 32 milionů korun dostala základní škola...

Základní škola v ulici 28. října procházela v minulém školním roce rekonstrukcí, při níž díky půdní vestavbě vzniklo několik nových specializovaných učeben.

„Půdní vestavba velkým způsobem pomůže organizaci výuky ve škole. V minulosti bylo vede-

...zcela nové výukové prostory. Foto: Eva Švehlová

ní školy nuceno dávat do odborných pracoven kmenové třídy. Nyní se mohou žáci i učitelé těšit na hodiny v nových specializovaných učebnách, které budou jistě velkým přínosem,“ uvedla při návštěvě nových prostor místostarostka Zorka Brožíková.

■ Eva Švehlová
Městský úřad Příbram

Prakticky každý den řešíme a vymýslíme, co lze ještě vylepšit. V bistro se postupně rozšiřuje a obměňuje nabídka občerstvení, zavádějí se nové technologie a aktivně se věnujeme i otázce udržitelnosti. Máme za sebou přechod na vratné kelímky a přibýly koše na plast, a to v celém areálu Nováku. Dále rozšiřujeme nabídku občerstvení. Návštěvníci areálu si v bistro mohou dát například zeleninový salát s kuřecím masem, raw jídlo, tortillu s nachos nebo rolovanou zmrzlinu.

SeZaM bistro nabízí široké možnosti využití. Konaly se zde akce pro veřejnost, ať pod záštitou města a jeho organizací, nebo soukromých subjektů, ale také svatby, rauty, teambuildingy či narozeninové oslavy.

V novém bistro bylo od jeho otevření do konce července uskutečněno přes 21 000 prodejů, kdy průměrná cena účtenky činila 62 korun. Jednou z nejprodávanějších položek za stejné období byl párek v rohlíku, kterých se prodalo téměř 3 100 kusů. Za červen a červenec se na Nováku vyčepovalo téměř 8000 piv.

Nemocnice otevřela novou relaxační zónu

Příbramská nemocnice ve svém areálu ve Zdaboři otevřela relaxační zónu. Nová instalace byla z větší části hrazena ze sponzorských příspěvků.

Nový odpočinkový areál...

Před přibližně dvěma roky začala Oblastní nemocnice Příbram řešit vznik prostoru pro aktivní i pasivní odpočinek v areálu nemocnice ve Zdaboři, který by mohli využívat pacienti i veřejnost.

K úpravám se nabízelo místo před pavilonem E, ve kterém se nacházejí obě lůžkové jednotky následné péče. Nejdříve vznikala

... slouží nejen pacientům nemocnice,...

myšlenka relaxační a revitalizační bezbariérové zóny, která by mohla být využívána ke cvičení a zvyšování kondice nebo k odpočinku v příjemném prostředí. V další fázi byla zahájena diskuse se zdravotníky a dobrovolníky nemocnice. „Velkým kladem projektu byla ochota našich zaměstnanců se na něm podílet. Tito lidé pak přicházeli s dalšími nápady, pro co by bylo možné vybraný prostor využít,“ řekl předseda představenstva příbramské nemocnice Stanislav Holobrada.

Relaxační a revitalizační bezbariérová zóna nemocnice nabízí více možností využití. Pacienti nemocnice v ní mohou sami nebo v doprovodu odborného personálu, dobrovolníků či blízkých posilovat kondici na jednoduchých venkovních trenežerech. Dále mohou posedět s členy rodiny nebo zúčastnit se dobrovolnických aktivit (hudební odpoledne, výtvarné dílny, společenské hry, tréninky paměti a další).

... ale také široké veřejnosti. Foto: ONP

Zacvičit si nebo odpočívat v hezkém prostředí může i veřejnost počínaje aktivními seniory a konče rodiči s malými dětmi. Pro případ nenadálého deště nebo silného slunce je k dispozici zastřešený a rovněž bezbariérový altán s lavicemi a stolem.

„Toto je jeden z malých krůčků k tomu, aby se u nás klienti cítili dobře. Děkuji všem, kteří se na projektu podíleli finančně i svým úsilím,“ dodal Stanislav Holobrada. Instalace včetně parkových a dalších nezbytných úprav vyšla na 400 000 korun. Více než 300 000 korun bylo hrazeno ze sponzorských příspěvků. Hlavními partnery byly společnosti Wheelabrator Czech, Nadační fond Veolia a DMA Praha.

■ Martin Janota
Oblastní nemocnice Příbram

Cesta na Skalku byla obnovena

Po přivalovém dešti byla nedávno odplavena část komunikace vedoucí k Lesnímu divadlu Skalka v Novém Podlesí. Město Příbram cestu opravilo a odvodnilo.

Přístup k přírodnímu divadlu byl opraven poté,...

Obyvatelé Příbrami mají štěstí, že v našem městě funguje již dlouhých šedesát let oblastní divadlo, které se poslední roky v žebříčcích

... co jej vzala velká voda. Foto: Eva Švehlová

úspěšnosti řadí na přední pozice. Kromě kamenného divadla mohou Příbramští navštívit také divadlo lesní.

„Lesní divadlo Skalka v Novém Podlesí výborně doplňuje kulturní nabídku v Příbrami a okolí. Vedle ochotnických souborů tam hraje pravidelně i příbramské divadlo. V současné době jsme se rozhodli vypomoci s potřebnými opravami,“ uvedl místostarosta Martin Buršík.

Jednou z nutných oprav je úprava příjezdové cesty, kde nedávný silný déšť spláchl štěrkový povrch. „Zájem by byl udělat příjezdovou cestu asfaltovou, to ovšem není z finančních důvodů nyní možné. Tuto cestu zpevníme a zajistíme její odvodnění, asfalt by pak mohl být do několika let,“ dodal místostarosta.

■ Eva Švehlová
Městský úřad Příbram

Vnitrobloky čekají na revitalizaci

V rámci dotazníkového šetření se lidé žijící v takzvaných vnitroblocích vyjadřovali k tomu, jaké změny vyžadují ve své lokalitě. Častým přáním bylo zachování nebo zlepšení stavu veřejné zeleně.

Pro každý z vnitrobloků bude připravena architektonická studie.

Foto: red

Během dubna a května se uskutečnila anketa zjišťující spokojenost obyvatel některých příbramských vnitrobloků. Týkalo se to například lokalit v ulicích A. Dvořáka, Legionářů, Osvo- bození a E. Beneše, Pod Čertovým pahorkem, Kremnická či Okružní. Město považuje vnitrobloky za důležitý pro- stor komunitního života a chce je vylepšit. „Příbram plánuje v daných vnitroblocích vytvo- řit příjemně upravený a udržovaný prostor pro všechny generace obyvatel,“ uvedl příbramský místostarosta Martin Buršík. Občané v dotaznících odpovídali, jak důležité jsou pro ně různé funkce a vlastnosti vnitroblo-

ků. Hodnotili tedy parkování, stav chodníků a cest, pocit bezpečí, kondici zeleně, umístění nádob na komunální a tříděný odpad a stav městského mobiliáře. Dotazníky dostaly všechny domácnosti v dotčených vnitroblocích a vyplněno a navrá- ceno bylo 11-17 % distribuovaných formulářů. Ze soustředěných údajů vyplývá, že priority se rozprostřely napříč celým spektrem možností a žádná z nich jasně nepřevládala. Respondenti však v mnoha případech zpestřovali svůj výběr i slovním hodnocením a vlastními návrhy řešení. „Návratnost dotazníků byla nižší, než jsme před- pokládali,“ uvedl starosta Jan Konvalinka

a dodal: „Přesto se jimi s patřičnou vážností zabý- váme, provedli jsme vyhodnocení a nyní bude následovat přípravná fáze před zadáním zpra- cování projektu.“ Prakticky ve všech lokalitách zazníval apel týkající se zachování či úpravy veřejné zeleně. Mnoho ohlasů se vztahovalo ke stavu městského mobiliáře (poškozené lavičky nebo sušáky na prádlo, chybějící odpadkové koše). Lidé chtějí také opravit nebo vybudovat nové chodníky a zlepšit parkování. Naopak jen zlomek dotaz- níků obsahoval negativní hodnocení v kritériu Pocit bezpečí. V této souvislosti lze zmínit, že podle statistik policie kriminalita ve městě už několikátým rokem setrvale klesá. S uskutečněním plánu revitalizace vnitroblo- ků bude započato v příštím roce. Město nyní pracuje na přípravě návrhů změn. Nejdříve do- jde k zaměření a zjištění existence inženýrských sítí. Následně městský architekt připraví studie, které budou předmětem veřejného projednání s občany. Až poté budou zpracovány projektové dokumentace staveb. Revitalizace je z finan- čních důvodů rozdělena do několika let, kdy v každém roce bude v rozpočtu vyčleněn určitý podíl právě na vnitrobloky.

■ Stanislav D. Břeň

Letní opravy ve školách spolkly miliony korun

Většinou v průběhu letních prázdnin lze uskutečnit zásadnější stavební a rekonstrukční činnosti ve školách a školkách. Letos město opět vložilo miliony do oprav a modernizace těchto zařízení.

Během letních prázdnin utichá ve školních učebnách kreativní ruch spojený s výukou žáků a studentů. Zpravidla po roce se však na dva měsíce vrací hluk pneumatických kladiv, vrtaček a elektrických pil, protože nastává období oprav a údržby. Důležité opravy byly letos realizovány v mateřských, základních i středních školách. V případě základních a mateřských škol je většinovým zřizovatelem i majitelem budov samo město Příbram. Střední školy zřizuje Středočeský kraj, ale vlastníkem budov bývá město Příbram. V minulých letech se podařilo vyjednat navý- šení nájemného ze strany kraje, a ten se tak více spolupodílí na nezbytných opravách a rekonstrukcích středních škol. Největší prázdninová stavba probíhala v OA a VOŠ Příbram, která sídlí v ulici Na Příkopech. Po opravě učeben a odvlhčení části budovy v minulých letech došlo na rekonstrukci fasády a výměnu oken. Celkově zde bylo proinvesto-

váno 8 350 000 korun. Z hlediska finančního byla významná také výměna oken v ZŠ Jirá- skovy sady za 3 630 000 korun. NEJVÝZNAMNĚJŠÍ LETOŠNÍ OPRAVY VE ŠKOLÁCH MŠ Jungmannova 91: Úprava zázemí (WC a šatna - 4x) pro pedagogy - 1 200 000 korun MŠ Bratří Čapků: Nový povrch nebezpečné betonové herní plochy - 200 000 korun MŠ Jana Drdy: Oprava chodníku podél budo- vy - 200 000 korun MŠ Speciální: Úprava oplocení - 115 000 korun ZŠ Jiráskovy sady: Výměna oken - 3 630 000 korun ZŠ Březové Hory: Úprava plynové kotelny - 2 000 000 korun ZŠ pod Sv Horou: Přestavba řídicího systému kotelny - 250 000 korun; Oprava podlah v kuchyni - 850 000 korun

ZŠ Bratří Čapků 279: Úpravy skladu bram- bor a zeleniny a škrabárny - 400 000 korun Waldorfská škola: Odvodnění hlavního vstupu do budovy - 400 000 korun OA a VOŠ Příbram: Oprava fasády, výměna a oprava oken - 8 350 000 korun SPŠ a VOŠ Příbram: Oprava sociálního zaří- zení 2. a 3. NP - 1 800 000 korun Gymnázium pod Sv. Horou: Úprava elektro- rozvodů a osvětlení - 1 250 000 korun SZŠ a VOŠ Příbram: Výměna osvětlení ve tří- dách - 1 150 000 korun Ještě před letními prázdninami se uskuteč- nily rekonstrukce v MŠ Alternativní (vybavení koridoru topnými tělesy), MŠ Perníková cha- loupka (úprava zázemí kuchyně) a MŠ Školní (ventilace oken ve třídách).

■ Stanislav D. Břeň

MĚSÍC PRO DUŠI

Cyklus pořádaný ve spolupráci Knihovny Jana Drdy a Galerie Františka Drtikola

čtvrtek 10. října 2019 / 18 hodin / Galerie Františka Drtikola
ČTENÍ KE KAFI
Scénické čtení fejetonů Daniely Zbytovské. Divadlo MALÉhRY. Účinkují: Daniela Zbytovská, Bára Seidlová a Nikola Zbytovská. Vstupné: 200,- Kč

středa 16. října 2019 / 18 hodin / Knihovna Jana Drdy nám. TGM
TAJUPLNÁ AFRIKA - ZIMBABWE, JAR, NAMIBIE, BOTSWANA
Večer nejen o cestování. Na černý kontinent se podíváme s rodinou Márovou, která doprovázela svého syna Jirku, od dětství upoutaného na invalidní vozík. Vstupné: 50,- Kč

úterý 29. října 2019 / 18 hodin / Knihovna Jana Drdy nám. TGM
PŘED HEŘMÁNKEM SMEKNI, PŘED BEZEM KLEKNI
Světlem bylinek vás laskavým slovem provede autorka desítek populárně naučných knih Jarmila Mandžuková. Vstupné: 50,- Kč

Předprodej vstupenek: IC Knihovny Jana Drdy, tel.: 318 622 384

www.anbremetall.cz
www.aluhut.cz

NABÍDKA PRÁCE

Tavič | Elektrikář | Zámečník | Automechanik
Obsluha linky na sušení špon

Staňte se dalším článkem
našeho týmu...

Anbre metall a.s., Rybníky 75, Dobříš 263 01
Aluhut a.s., Rybníky 75, Dobříš 263 01

☎ 724 235 377
✉ s.zachova@anbremetall.cz

Na Příbram bude dohlížet více kamer

Příbramská městská policie ve spolupráci se svými republikovými kolegy vytipovala sedm míst, která budou vhodná pro instalaci nových kamer v rámci městského kamerového systému.

Zanedlouho bude mít příbramský dohledový systém více než 30 kamer.

Foto: archiv

V Příbrami přibudou nové kamery, které budou sledovat veřejná prostranství. Na základě dohody mezi městskou policií a Policií ČR vznikne sedm nových kamerových míst, pět z nich bude aktivních do konce letošního roku.

„Stále se snažíme o zvýšení bezpečnosti občanů našeho města. K tomu slouží také kamerový systém, který průběžně rozšiřujeme. K dnešním dnům máme ve městě šestadvacet kamerových bodů, ke kterým do konce roku přibude pět nových bodů, tedy pět bezpečnějších lokalit v našem městě,“ uvedl příbramský starosta Jan Konvalinka.

Po instalaci kamer na nová místa bude Městská policie Příbram dálkově dohlížet na 31 míst. Podle vedení městských strážníků bylo díky dohledovému centru v minulosti zabráněno několika trestným činům nebo se podařilo dohledat pachatele přestupků a trestných činů.

Nové budou v letošním roce kamerové body umístěny v Oblastní nemocnici Příbram, v ulicích Pod Čertovým pahorkem, Hrabákova, Boženy Němcové a pátá kamera bude umístěna v oblasti fotbalového stadionu.

■ Stanislav D. Břeň

Obratný podvodník lákal peníze od obchodníků

Začátkem července jsme varovali před podvodníkem, který obcházel obchody na Příbramsku se zajímavou fintou a snažil se z důvěřivých lidí vylákat peníze. Dobříšským policistům se ho podařilo dopadnout a sdělili mu podezření z přečinu podvodu.

Podvodník se na policii ke svým činům nakonec doznal. Foto: red

Pětačtyřicetiletý muž v době od 19. června do 1. července vyrazil na tři výlety do Příbrami a do Dobříše. Navštívil celkem šest objektů, tipoval si menší obchůdky. Na dveřích nebo ve výloze si nejdříve přečetl jméno odpovědného vedoucího a poté vstoupil dovnitř. Z prodáváček pak obratně svou výmluvností

a věrohodností vylákal celkem 43 000 korun. Dokázal oklamat několik lidí, v některých prodejnách však neměli uvedenou hotovost v pokladně a jednou se majitel provozovny nacházel nedaleko, proto raději rychle zmizel.

Na zaměstnankyně seriózně vypadající muž vyrukoval s trikem, že veze regály nebo že potřebuje finance na zakoupení náhradních dílů k opravovanému vozidlu, které patří vedoucímu prodejny. Následně předstíral, že mu telefonuje. Samozřejmě ho přitom nezapomněl oslovovat jménem, aby vypadalo, že ho dobře zná. Posléze se obrátil na prodáváčku s tím, že se šéf ptá, kolik peněz má v kase.

K uvedeným činům se nakonec dotyčný doznal. V případě odsouzení mu hrozí až dva roky pobytu ve vězení.

■ Monika Schindlová
Policie ČR Příbram

■ Moni

Sprejeři se vyřádili na vagonech i lavičkách

Dvěma případy sprejersství se od poloviny července zabírali příbramští policisté. V případě dopadení pachatelů jim hrozí až rok za zamířovanými okny.

V posledních týdnech se příbramští policisté zabývali případy „sprejerských výkonů“ na nelegálních plochách. V době od 15. června do 22. července poničil neznámý pachatel barvou bočnice čtyř vlakových nákladních vagonů, které byly na odstavné koleji na nádraží v Příbrami. Vzniklá škoda byla odhadnuta na 6000 korun.

„Někdy mezi 1. květnem a 23. červencem zatím nezjištěný vandal poškodil sprejem tři lavičky v ulici 28. října. V tomto případě škoda činila 8000 korun,“ sdělila mluvčí příbramské policie Monika Schindlová.

Pokud bude pachatel dopaden, bude čelit podezření z přečinu poškození cizí věci. Trestní zákoník za to ukládá až rok pobytu ve vězení.

■ sdb

Smutné i veselé loučení dobrovolníků v DC Adra

Dobrovolnické centrum Adra v září zahajuje další ročník svého působení v Příbrami. Na třetí zářijový týden bude připravena tradiční burza oblečení, hraček a školních pomůcek. Rodiče si v tuto dobu mohou vybrat to, co by jejich děti potřebovaly do školy, ale v případě zájmu také přihlásit své dítě na doučování pro školní rok 2019/2020. Zkušenosti s doučováním z minulého školního roku popisuje jedna z dobrovolnic.

A dobrovolnická činnost bude pokračovat i po prázdninách. Foto: DC Adra

Před letními prázdninami se v DC Adra Příbram uskutečnilo rozloučení s dobrovolníky,

kterí ve školním roce 2018/19 pomáhali slabším žákům. Jako dobrovolnice jsem začala působit v prosinci 2018. Díky projektu Kamarád hledá kamaráda jsme našli nové kamarády, ale také jsme jim pomohli se školou. DC Adra Příbram spolupracuje s oběma příbramskými gymnázii, Obchodní akademií a VOŠ Příbram a Vyšší odbornou a Střední odbornou školou Březnice.

Na začátku rozlučkové akce jsme zhlédli video, ve kterém bylo ukázáno, jak vypadá každodenní činnost v DC Adra. Dále jsme vyslechli zkušenost dobrovolníka a získali zpětnou vazbu od ročníků. „Nesmírně si vážím mých úžasných studentů a jsem za ně moc vděčná,“ řekla vedoucí a koordinátorka Anna Simaková. Rozloučení se účastnili mj. Jaroslav Patera z Oddě-

lení sociálně-právní ochrany dětí, který je stálým školitelem pro nové členy projektu, a vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví Luděk Fára.

Poté se postupně vyvolávali dobrovolníci. Koordinátorka jim poděkovala a předala diplom, sešit a čokoládu. Se studenty představovali i garanti z jejich škol.

Během rozlučkového setkání nechyběly zpěv, hra na kytaru a občerstvení. Celková nálada rozloučení byla na jednu stranu smutná, ale na druhou i veselá. Věděli jsme totiž, že po prázdninách se opět sejdem a naplánujeme aktivity pro nový školní rok.

■ Eliška Milcová
dobrovolnice DC Adra Příbram

Příbram jako součást evropských regionů

Sedmnáct let se studenti Gymnázia Příbram účastní mezinárodních projektů Evropské unie – nejdříve to byl projekt Comenius, v posledních letech se pak jedná o projekt s názvem Erasmus+. V uplynulých dvou ročnících se v jeho rámci věnovali dramatické tvorbě a kreativnímu psaní v anglickém jazyce, a to ve spolupráci se svými partnerskými školami ze čtyř dalších zemí – Itálie, Německa, Norska a Polska. Téměř stovka středoškoláků se pak každoročně setkává na studentské konferenci – tu letos hostila škola v severoitalském Carcare.

Týden v Itálii posílil znalosti angličtiny i vztahy se studenty z jiných zemích. Foto: Gymnázium Příbram

Na konferenci do italského Carcare se z Příbrami vydalo 14 gymnazistů pod doprovodem učitelky Hany Štufkové a Lenky Pavelkové. Právě tam během osmidenního pobytu společně se studenty z ostatních zemí secvičili divadelní hru, jejíž příběh sepsali v průběhu tohoto školního roku. Zároveň však navštívili řadu pozoruhodných míst – cíli mezinárodní studentské výpravy se staly například Milán, Turín či nedaleká Savona, ligurské přímořské město, kde všichni celý týden bydleli.

Týden strávený v Itálii tak příbramským gymnazistům přinesl nejen zkušenost s prací v mezinárodních skupinách a procvičení angličtiny v praxi, zároveň si rozšířili své obzory, seznámili se se studenty z jiných zemí Evropy a podívali se na mnohá zajímavá místa v okolí.

Na konci školního roku výstupy projektové práce představili svým mladším spolužákům, kdy formou prezentace a krátkého dokumentu z konference se s nimi podělili o své zážitky a zkušenosti.

■ David Burda
Gymnázium Legionářů

Stáhněte si mobilní aplikaci Vyšší princip

Nebudeme kulturní superorganizace, ale spíše menší produkční agentura

Noční běh Příbramí, den otevřených kanceláří, sousedský happening, venkovní instalace nebo graffiti workshop. To jsou jen některé tipy na nové akce v Příbrami, se kterými přichází nový vedoucí nového Městského kulturního centra Příbram Vlastimil Ševr. „Velké a zavedené akce obcerstvíme a přineseme také několik menších,“ naznačuje své plány.

Vlastimil Ševr při loňském Pikniku na Nováku.

Foto: archiv

ODKDY A S KOLIKA ZAMĚSTNANCI ZAČNE PRACOVAT MĚSTSKÉ KULTURNÍ CENTRUM PŘÍBRAM (MKC)?

Administrativně fungujeme od prvního září, ale ještě neskončila rekonstrukce prostor pro MKC. Až bude hotovo, začneme „úřadovat“ ve Špalíčku. Zatím jsme tři, jeden vedoucí a dva referenti. Pokud by pod nás časem spadal i Junior klub, přibyl by jeden produkční.

JAK BUDOU VYPADAT NOVÉ KANCELÁŘE?

Myslím, že rohový prostor ve Špitálské ulici je útulný a reprezentativní. Je na dobré adrese a chtěli bychom, aby byl zcela otevřený pro veřejnost, spolky i kapely. Tuhle myšlenku podtrhneme nejen rozvržením v podobě otevřené kanceláře, ale také dekoracemi a vizuály.

CO BUDE HLAVNÍ NÁPLNÍ MKC?

Cílem je zpestřit nabídku kulturních, společenských a sportovních akcí. Současné akce

Kulturní centrum bude dobrým spojovníkem mezi pořadateli a městem Příbram.

naší práce bude termínová koordinace akcí. Stává se, že lidé o některých nevědí, nebo se programy přebíjejí a v jeden den jsou čtyři události.

MÁTE UŽ NASTAVEN VZTAH S DIVADLEM, GALERIÍ A KNIHOVNOU, KTERÉ TAKÉ ZŘÍŽUJE MĚSTO PŘÍBRAM?

Rozhodně platí, že MKC není nějaká superorganizace, která zastřešuje ostatní. Zmiňované příspěvkovky jsou soběstačné a program mají na velmi dobré úrovni. Spíše se budeme jednou za čas scházet, společně přemýšlet o tom, co by se dalo udělat, a MKC bude nabízet pomocnou ruku. Taký můžeme využít vzájemné reciprocity nebo synergií, což se teď už děje například u Novák Festu. Další příklad: Jako MKC připravujeme advent na náměstí T. G. Masaryka a chtěli bychom, aby část programu mohla být v galerii. Chystáme rovněž akci k 30 letům od Sametové revoluce, kdy konzultujeme s archivem, jak by mohl přispět k této významné akci.

KULTURNÍ CENTRA FUNGUJÍ VE VĚTŠÍCH I MENŠÍCH MĚSTECH. KDE BYSTE ČERPALI INSPIRACI?

Z hlediska kapacity i počtu obyvatel je pro mne atraktivní Písek. Působí tam například zajímavý spolek, který dělá živý betlém nebo Andělskou poštu, s nimi tedy domlouváme účast na adventním programu. Myslím, že při hlubší vzájemné spolupráci s některými centry z jiných měst si můžeme vzájemně doporučit a „půžčovat“ osvědčený program nebo umělce. Efekt je nejen kulturní, ale i v oblasti turistického ruchu.

DISPONUJE CENTRUM VLASTNÍMI FINANCEMI?

Rozpočet budeme mít vlastní. Pro příští rok jsme jej už v kostce poskládali a bude přibližně stejný jako měl Odbor školství, kultury a sportu na kulturní a sportovní akce (celkový rozpočet pro rok 2020 ještě není schválen - pozn. red.).

BUDE MKC GENEROVAT NOVÉ AKCE KAŽDÝ ROK, NEBO SPÍŠE KOORDINOVAT TY STÁVAJÍCÍ?

Měl by to být mix. Rozhodně zůstanou velké akce, ale můžeme je posunout dále. Třeba Příbramské kulturní léto je postavené hodně hudebně, chceme k tomu dodat další složky - výstavu na zajímavém místě, promítání na náměstí nebo workshopy. Pokud jde o nové aktivity, máme jich vytipováno kolem třiceti. Všechny asi nezrealizujeme, nebo je neuděláme hned, ale aspoň něco z těch nápadů dotáhneme do konce.

MŮŽETE ZMÍNIT NĚKTERÝ Z TIPŮ?

V zásobníku je třeba den otevřených kanceláří, což by korespondovalo s konceptem otevřené radnice, ke které se město v posledních letech hlásí. Historická budova radnice je velmi zajímavá, návštěvníci se seznámí s interiéry i lidmi, kteří tu pracují. Láká mě myšlenka sousedských slavností - vytáhnout polévku na ulici, ten umí bábovku, jiný hraje na kytaru... V názvu organizace je kulturní, ale částečně pod nás spadne i sport. V tomto směru jsem se inspiroval třeba u hokejové Sparty akcí Vzdáváme hold. Sportovní celky poskytují vstupenky zdarma policistům nebo hasičům jako poděkování za to, co pro město dělají. Tyto aktivity nijak nenabourají rozpočet, a zároveň je to pěkná tradice, která zasáhne širší cílovou skupinu.

ŠIROKÝ ZÁJEM VEŘEJNOSTI JE HLAVNÍ KRITÉRIUM PŘI HODNOCENÍ ČINNOSTI MKC? RESPEKTIVE JAKOU MÁTE AMBICI VE VZTAHU K OKRAJOVÝM ŽÁNŘŮM A MENŠINOVÉMU PUBLIKU?

Naším zájmem je hlavně dělat kulturu aktivně a kvalitně. I když jsme organizací zřízenou městem, chci, abychom zůstali krea-

Poslání MKC podle zřizovací listiny

- MKC je moderní pružná a tvořivá složka s velkou mírou samostatnosti pracující po vzoru privátních kulturních agentur.
- Je plně zodpovědné za pořádání městských kulturních událostí přesahujících rámec jednotlivých kulturních příspěvkových organizací.
- Spolupracuje s DAD, GFD, KJD, dále pak se SZM i CSZS, i se spolky, uskupeními a jinými privátními organizátory akcí.
- Koordinuje městské kulturní události v místě a čase tak, aby nedocházelo k duplicitě a souběhu zajímavých událostí v jednom termínu. Informuje veřejnost o veškerém dění ve městě.
- Pořádá a koordinuje akce ceremoniálního typu.
- Je zodpovědné za pořádání každoročních zavedených akcí.
- Vytváří koncepci kultury ve městě, plánuje a vyhodnocuje jednotlivé akce. Monitoruje úspěšnost akcí a jejich soulad s nastavenou koncepcí městské kultury. Vytváří nové události.
- Vyhledává dotační tituly v oblasti kultury.
- Aktivně pracuje v oblasti sponzoringu a fundraisingu.
- Shromažďuje nabídky, podněty a výzvy v oblasti kultury (např. dotace), dále je poskytuje jednotlivým subjektům.
- Zaměřuje se na kulturní turismus, inzeruje příbramskou kulturu i za hranicemi města, propaguje město a jeho kulturní dění navenek.
- Pracuje se zahraničními partnery, podílí se na programové náplni setkání se zahraničními partnery.

Junior klub by měl být koncertní a klubovou vlajkovou lodí Příbrami.

”

tivní. MKC by mělo být v uvozovkách produkční agenturou, vystupovat profesionálně a podporovat i publikum s menšinovým zájmem. Čertovský Novák, Advent, Příbramská svatohorská šalmaj, Čarodějnice, Novák Fest - to budou naše hlavní akce. Ale byl bych rád, aby se mezi to dostaly i okrajovější zájmy. Graffiti workshop, country představení, underground či venkovní instalace po městě.

UŽ JSME ZMÍNILI, ŽE VE ZŘÍZOVACÍ LISTINĚ MKC SE HOVOŘÍ O SPORTU. PŘITOM VE MĚSTĚ PŮSOBÍ DOST SOBĚSTAČNÝCH SPORTOVNÍCH ORGANIZÁTORŮ...

Ano, je jich tu poměrně dost, podobně jako události - Běh města Příbram, Downtown, Příbramský půlmaraton atd. Chtěli bychom ve spolupráci s promotéry nebo SZM přicházet s novými nápady. Mohli bychom zkusit Noční běh Příbramí nebo v zimě na inline dráze připravit stopu pro běžkaře. Počítáme však, že sport bude představovat tak deset procent naší náplně a spíše budeme nápomocní při organizaci těm ostatním subjektům. Mám v plánu účastnit se jednání nejen kulturní, ale i sportovní komise, odkud mohou přicházet zajímavé náměty.

CO VŠE POPISUJETE, JE VELKÝ ZÁBĚR. JAKÉ MÁTE KONKRÉTNÍ PLÁNY A CÍLE PRO NADCHÁZJÍCÍ ROK?

Prioritou je převzetí a zvládnutí letošní Šalmaje a do konce roku bude 30 let od Sametové revoluce, kdy už můžu prozradit například koncert Hudby Praha 17. listopadu na náměstí 17. listopadu. Potom nás čeká advent, kdy bychom chtěli zvednout úroveň a přivést zajímavé vystupující. Máme před podepsáním smlouvy s Pokáčem nebo jednáme s Annou K. o koncertě v kostele. Pro příští rok jsme už termínově sestavili všechny akce a klíčová teď bude rezervace interpretů.

VY OSOBNĚ MÁTE ZA SEBOU DOST KOMERČNÍCH I NEZISKOVÝCH KULTURNÍCH A SPORTOVNÍCH PROJEKTŮ. CO SE PODLE VÁS PŘÍBRAMI DOSUD DAŘILO A NA ČEM JE TŘEBA ZAPRACOVAT?

Za posledních čtyřech let je pozitivní, že se radnice otevírá lidem, organizátoři mohou přijít s nápadem a transparentním způsobem požádat o dotaci. Pro kulturu a pořádání akcí je stejně tak příznivé, že se renovoval Nový rybník, a je tedy k dispozici vhodný prostor pro hodně návštěvníků. Co se mi nelíbí, je omezení pro letní zahrádky, což k večeru celé

město dost uzavírá. Důležitá otázka a výzva je Junior klub, protože si myslím, že Příbram by měla mít svůj vlastní hudební klub. Hodně ale také závisí na jednotlivých organizátorech, zda si najdou cestu. Radnice je, myslím, přístupná nápadům a vymyslet lze leccos, je však třeba vydat i vlastní energii. Doufám, že MKC bude dobrým spojovníkem mezi pořadateli a městem Příbram.

AKCÍ JE NĚKDY MNOHO A VZÁJEMNĚ SE PŘEKRÝVAJÍ. BUDETE SE JE SNAŽIT VÍCE KOORDINOVAT A JAK CHCETE V TOMTO SMĚRU PŮSOBIT NA KOMERČNÍ POŘADATELE?

V kultuře je hlavní lidský faktor. Jednak se musíme chtít dohodnout a jednak je třeba včasné řešení a dlouhodobé plánování. Potom už existují jen přirozené limity - nelze dělat hudební open air v prosinci. Když si však soukromý subjekt řekne, že chce akci pořádat, i když se to už bude krýt s jinými domluvenými událostmi, nemůžeme nikomu nic přikazovat. Sázím však na to, že při včasné komunikaci se rozumně domluvíme.

BUDETE NĚJAK POSILOVAT MARKETING NEBO KALENDÁŘ AKCÍ?

To ještě ladíme. Různé věci zadává a propaguje město nebo jednotlivé příspěvkové organizace. A bude záležet na kooperaci. Co se týká městského kalendáře akcí, oslovíme co nejširší skupinu promotérů. Půjde o to, aby sami dodávali podklady pro kalendář, je to v jejich vlastním zájmu. Zároveň musíme být schopni akce prezentovat vůči uživatelům. Lze zavést tištěné verze na výlepových plochách i posílit kalendář na webu.

NANEŠTĚSTÍ STÁLE NESKONČILA REKONSTRUKCE JUNIOR KLUBU. BUDE SPADAT DRAMATYCKY POD MKC?

Definitivně to není rozhodnuto. Moje představa je taková, že v MKC by měl působit člověk, který se postará o programovou a produkční část. Provozní a technickou složku včetně baru by měl zajišťovat někdo další, dejme tomu SZM. Když jsem studoval podmínky v jiných městských centrech, většinou jsem narazil na to, že mají vlastní prostory, kde mohou realizovat akce. My bychom měli mít Junior, který by mohl být koncertní a klubovou vlajkovou lodí, a navázat tak na slavnou éru, která tu byla. Věřím, že se podaří zužitkovat všechny kontakty, které máme, a že budou jezdit zajímavé kapely.

A JUNIOR BY MĚL ZŮSTAT SPÍŠE HUDEBNÍM KLUBEM, NEBO BÝT MULTIZÁNROVÝM A MULTIGENERAČNÍM CENTREM?

Za mne by to měl být otevřený prostor pro pořadatele a umělce, kteří chtějí uspořádat koncert nebo výstavu. Nebo když si kapela bude chtít odehrát zkoušku. Junior by měl sloužit všem věkovým kategoriím, umělcům napříč hudebními a uměleckými žánry a všem, kteří chtějí tvořit, bavit a hrát.

■ Stanislav D. Břeň

Vraťme dětem radost z pohybu

Celorepublikovým problémem dnešní doby je obezita dětí a s tím spojené civilizační choroby. Řešením je úprava životosprávy, a především více pohybových aktivit. Právě sport je tématem, na které se chceme nyní ve městě zaměřit a jež se bude probírat na připravované Konferenci sportu.

Příbramská Konference sportu poradí, jak nastartovat děti ke vhodnému typu pohybu.

Foto: Shutterstock

Ve městě vznikla pracovní skupina Sport 2030, jejíž členové se ve spolupráci se sportovními kluby snaží zlepšit sportovní podmínky v našem městě. Jedním z mnoha kroků je uspořádání Konference sportu, při níž si bude moci široká veřejnost vyslechnout přední české odborníky z oblasti zdraví, sportu a tělovýchovy.

„V dnešní době celorepublikově narážíme na problém, jenž dělí dětskou populaci na dvě části. Jedni se věnují sportu velmi aktivně, a zbytečně brzo na vrcholové úrovni, druzí nemají kromě

školních hodin tělesné výchovy sportovní aktivity žádné. Toto by se mělo srovnat, podle slov odborníků by sportu nemělo být ani moc ani málo. Problematikou se zabývají politici na vrcholné úrovni, ale my nechceme čekat na centrální návrhy a vycházíme řešení rozpohybování dětí vstříc,“ uvedla k činnosti pracovní skupiny Sport 2030 radní Renáta Vesecká.

V Příbrami je celá řada sportovních klubů, mnoho vynikajících sportovců, jejichž jména jsou známa i za hranicemi republiky. Co ovšem s dětmi, které cestu ke sportu prozatím nenašly? „Ne každý je sportovně založený, ale i ti méně nadaní by se měli hýbat. V současné době řešíme ve městě opravu takzvaných plátek, které mohou sloužit široké veřejnosti ke sportovním aktivitám. Další potřebou je existence čtvrtkového atletického oválu, u kterého se pracuje na přípravách, nebo například nové sportovní haly, což je ovšem běh na dlouhou trať,“ uvedla místostarostka Zorka Brožiková. Už nyní lze však veřejnosti ukázat, jakým způsobem mohou děti sportovat. Podle příbramské místostarostky není třeba a ani to není vhodné specializovat se od dětství na jeden jediný sport. Děti je třeba vést ke sportovní vše-

strannosti tak, aby si v budoucnosti mohly zvolit sport, který jim opravdu vyhovuje a baví je.

Zmiňovaná konference sportu se bude konat 12. září letošního roku od 16.00 v jednacím sále Příbram na náměstí T. G. Masaryka 121 (budova bývalých Rudných dolů). Na setkání, při kterém budou přítomni přední čeští odborníci, kteří svůj život věnují sportu a sportovním aktivitám dětí, přivítáme širokou veřejnost. „Přijďte si poslechnout, jaká rizika nesportujícím, ale i sportujícím dětem hrozí, jak je ke sportu přivést, jaké sportovní aktivity vykonávat. Mezi přítomnými bude také známý sportovec a vynikající trenér Antonín Barák, který představí Sportík - projekt, který upravuje hodiny školní tělesné výchovy tak, aby sport děti přirozeně bavil,“ zve na Konferenci sportu Zorka Brožiková. Zmiňovaný projekt Sportík běží pilotně na několika pražských školách a cílem Příbrami je začlenit do něj i místní školy.

Navštivte sportovní konferenci a inspirujte se příspěvky renomovaných sportovních odborníků. Zdraví vaše i vašich dětí si to zaslouží.

■ Eva Švehlová
Městský úřad Příbram

Konference sportu je určena pro širokou veřejnost. Poznačte si - 12. září, 16.00.

Zajímá nás váš názor: Kam se má ubírat příbramský sport

Následující dotazník se zabývá rozvojem sportu v Příbrami. Je určen dospělým a je anonymní, výsledky nebudou spojovány s vaší osobou. Děti a mládež budou vyplňovat jiný dotazník ve školách. Pokud upřednostňujete vyplnění elektronicky, naleznete dotazník na adrese lokalsport.cz/pribram. Dotazník vyplňte nejpozději do 20. září 2019. Pokud budete vyplňovat tuto tištěnou formu, odevzdejte formulář v Infocentru Městského úřadu Příbram. Pokud není v dotazníku uvedeno jinak, zaškrťávejte, prosíme, jen jednu odpověď.

- Jak často ve svém volném čase sportujete?**
Sportováním se rozumí alespoň 30 minut fyzických aktivit včetně neorganizovaného sportu - běhu, plavání, cyklistiky, turistiky atd.
- ☐ Alespoň 3x týdně
 - ☐ 1-2x týdně
 - ☐ Jen několikrát za měsíc
 - ☐ Nesportuji

- Co vám nejvíce brání v pravidelném sportování nebo pohybových aktivitách?**
Můžete zaškrtnout i více možností.
- ☐ Nic mi nebrání
 - ☐ Nemám kde sportovat
 - ☐ Nemám dostatek času
 - ☐ Nemám dostatek motivace
 - ☐ Nemám, s kým bych sportoval
 - ☐ Nemám chuť ani zájem sportovat
 - ☐ Mám zdravotní problémy
 - ☐ Nemám dostatek peněz
 - ☐ Nemám rád/ráda soutěžení
 - ☐ Jiné (uvedte):

- Jakou formou nejčastěji sportujete?**
Pokud jste v otázce č. 1 odpověděli „nesportuji“, otázku přeskočte.
- ☐ Sportuji především organizovaně - jsem aktivním členem sportovního klubu
 - ☐ Sportuji především neorganizovaně, ale jsem aktivním členem klubu
 - ☐ Sportuji jen neorganizovaně (sám/sama, s rodinou, s dětmi, s přáteli)

- Jaké sporty v současnosti děláte alespoň jednou za dva týdny nebo během sezony?**
Můžete zaškrtnout více možností.
- ☐ Žádný sport
 - ☐ Akrobacie
 - ☐ Atletiku
 - ☐ Badminton
 - ☐ Basketbal
 - ☐ Běh
 - ☐ Bike
 - ☐ Cyklistiku
 - ☐ Fitness
 - ☐ Florbal
 - ☐ Fotbal
 - ☐ Golf
 - ☐ Gymnastiku
 - ☐ Hasičské sporty
 - ☐ Házenou
 - ☐ Hokejbal
 - ☐ In-line brusle/skateboarding

- ☐ Jógu
- ☐ Judo
- ☐ Karate
- ☐ Lední hokej/Bruslení
- ☐ Lyžování - běžky
- ☐ Lyžování (alpské)
- ☐ Orientační běh
- ☐ Parkour
- ☐ Plavání
- ☐ Snowboard
- ☐ Squash
- ☐ Stolní tenis
- ☐ Tanec
- ☐ Tenis
- ☐ Triatlon
- ☐ Turistiku
- ☐ Veslování (kanoistika)
- ☐ Volejbal
- ☐ Všeobecnou sportovní činnost (např. Sokol)
- ☐ Workout
- ☐ Jiné (uvedte):

- V kolika příbramských sportovních klubech jste aktivním členem?**
- ☐ 3 a více
 - ☐ 2
 - ☐ 1
 - ☐ Nejsem členem v Příbrami, ale jsem členem klubu z jiného města či obce
 - ☐ Nejsem členem žádného sportovního klubu

Jste nespokojen/a se stavem některých sportovišť či sportovních lokalit? Jakých a proč?

.....

.....

- Jak často se aktivně účastníte sportovních akcí pro veřejnost?**
- ☐ Účastním se pravidelně
 - ☐ Účastním se zřídka
 - ☐ Aktivně se neúčastním sportovních akcí

- Myslíte si, že je v průběhu roku takových akcí v Příbrami dostatek?**
- ☐ Ano, takových akcí je v Příbrami během roku dostatek
 - ☐ Myslím si, že by jich mohlo být více
 - ☐ Nevím

- Jakým způsobem se dozvídáte o sportovních programech a akcích pro veřejnost v Příbrami?**
Můžete zaškrtnout více možností.
- ☐ Webové stránky města
 - ☐ Nástěnky
 - ☐ Facebook
 - ☐ Televize
 - ☐ Tištěná periodika
 - ☐ Jiný způsob (uvedte):

Chtěl/a byste v Příbrami nějaká sportoviště, která zde chybí? Jaká?

.....

.....

Myslíte si, že město dostatečně využívá svého potenciálu v oblasti sportu a volného času? Navrhoval/a byste nějaké konkrétní řešení?

.....

.....

- Kolik je vám let?**
- ☐ 18-29
 - ☐ 30-39
 - ☐ 40-49
 - ☐ 50-59
 - ☐ 60-69
 - ☐ 70-79
 - ☐ 80 a více
- Jste žena/muž?**
- ☐ Žena
 - ☐ Muž

Děkujeme vám za vyplnění dotazníku!

Dotazník můžete vyplnit také na webu lokalsport.cz/pribram

Pořadatelům mezinárodního kempu se na zimáku líbilo

Zimní stadion Příbram nezel prázdnou ani mimo zimní sezonu. V letním období, kdy se nehrají zápasy a turnaje, je zimní stadion vyhledávaným místem pro tréninková soustředění. Jedním z nich byl například mezinárodní kemp manželů Spieglových. Do Příbrami chceme i v příštím roce, říkají pořadatelé.

Ledová plocha letos sloužila celé léto, a tak ji využili i manželé Spieglů pro své soustředění.

Foto: Eva Švehlová

V letošním roce se poprvé nerozmrazovala ledová plocha velké haly zimního stadionu, čímž se Příbram zařadila mezi města, kde se dá v létě bruslit. O pronájem ledové plochy je mezi bruslařskou a hokejovou veřejností velký zájem. Probíhal zde například mezinárodní tréninkový kemp, který dlouhé roky vede bývalý krasobruslař a úspěšný trenér Alan Spiegl. „Pořadatelé kempu pořádají soustředění dlouhé roky po celé Evropě. V posledních letech

se rozhodli pro Českou republiku a letos poprvé pro naše město. Jak sami říkají, Příbram je pro ně zajímavým cílem. Podle jejich vyjádření je zde výborná hala s novým zázemím, zaujal je Nový rybník, kde je možnost trávit volný čas zábavou i sportem,“ uvedla místostarostka Zorka Brožiková.

Jediné, co trenéři považovali za problém, je ubytování pro větší počet osob. „Nad tímto faktem by se měli zamyslet podnikatelé. Vždyť za humny máme Brdy, ve městě máme Svatou Horu, Hornické muzeum, ale ubytovacích míst skutečně nedostatek,“ dodala Zorka Brožiková. Alan Spiegl, bývalý československý krasobruslař, který žije a trénuje dlouhé roky ve Švédsku, při setkání s vedením města řekl, že příbramský zimní stadion je mezi českými stadiony na špičce. Velmi rád by se do Příbrami vrátil i napřesrok a uspořádal zde několikatýdenní kemp.

■ Eva Švehlová
Městský úřad Příbram

David Eršil přivezl tři medaile ze šampionátu v Belgii

V soutěžích racketlonu se David Eršil pravidelně umísťuje na nejvyšších příčkách.

Foto: archiv

Příbramský sportovec David Eršil uspěl na nedávném mistrovství světa deblů v belgickém Oudenaarde. Mladý racketlonista zde získal zlatou medaili v kategorii Muži D, stříbrnou medaili v deblu Junior U16 a stříbro v mixu Junior U21. Davidovi Eršilovi je 14 let a aktuálně se pohybuje na druhém místě ve světovém žebříčku ve věkové kategorii do 16 let. Racketlon je čtyřboj ve sportech s raketou a zahrnuje stolní tenis, badminton, squash a tenis. Zápas racketlonistů sestává ze čtyř setů, každý se hraje v jednom ze zmiňovaných sportů. Hráči hrají do 21 bodů a vítězem se stává ten, který docílí nejvíce bodů v součtu za všechny sety. Je tedy možné prohrát tři sety, a přesto vyhrát celý zápas.

■ red

Nejvěrnější posluchači jsou s námi od počátku

Příbramský Big Band vystoupí 1. září na náměstí T. G. Masaryka v rámci jazzového odpoledne Příbramského kulturního léta. Jako hosté se představí Jaroslava Kunická-Halamová a Josef Zíma. „Se sólisty přicházejí noví posluchači, kteří jdou na svého oblíbeného interpreta, a přitom zjistí, že naše kapela vystupuje s muzikou, o které ani nevěděli, že ji hraje. Většinou pak zavítají i příště,“ říká dirigent Příbramského Big Bandu Karel Šperk.

Příbramský Big Band během Příbramského kulturního léta.

Foto: Dagmar Bětíková

PŘÍBRAMSKÝ BIG BAND PATŘÍ KE STÁLICÍM JAZZOVÉ A SWINGOVÉ SCÉNY. JAK SE PROMĚŇUJE VAŠE PUBLIKUM A KDO NA VÁS V SOUČASNOSTI CHODÍ?

Řekl bych, že nejvěrnější část publika tvoří posluchači, kteří pamatují začátky orchestru a fandí mu dodnes. Samozřejmě že s novými sólisty přicházejí i noví posluchači, kteří jdou na svého oblíbeného interpreta, a přitom zjistí, že tato kapela vystupuje s muzikou, o které ani nevěděli, že ji hraje. Většinou pak zavítají i příště. Jde hlavně o mladé a mám radost, že se na našich koncertech objevují stále častěji.

KTERÝ KONCERT Z NEDÁVNÉ DOBY BYL PRO PŘÍBRAMSKÝ BIG BAND VÝJIMEČNÝ – AŤ UŽ PROSTŘEDÍM, PUBLIKEM, HOSTY NEBO SPOLEČNÝM VYSTOUPENÍM?

Přístupujeme ke každému vystoupení tak, aby všechny atributy, které jste zmínil, dávaly dohromady takový celek, který zanechá v posluchači pocit, že byl účasten něčeho výjimečného. Úžasným prostředím je pro nás třeba nádvoří Zámku Březnice. A pokud jde o hosty, jsou výjimeční naprosto všichni. Každému může být vlastní jiný styl, jiná hlasová poloha, žánr a tak dále, ale pro nás je hlavním kritériem úroveň zpěvu a ochota učit se nové věci. Trochu mimo vyjeté koleje byla naše vystoupení se smíšenými pěveckými sbory. Jsem za to velice vděčný a věřím, že tento u nás neobvyklý „projekt“ dozná pokračování i v budoucnu.

UŽ PONĚKOLIKÁTÉ VYSTUPUJETE V RÁMCI PŘÍBRAMSKÉHO KULTURNÍHO LÉTA. MÁTE RÁDI HRANÍ POD ŠÍRÝM NEBEM A ČÍM JE SPECIFIČNÍ?

Hraní venku má rád každý muzikant. Když se povede počasí, sejdou se lidé a je to paráda. Když si počasí dělá, co chce bez ohledu na to, že máte koncert, tak buď se jde domů a nemusí se hrát, nebo se naopak vytvoří mezi posluchači a pódium zvláštní pocit sounáležitosti, který umocní celkové vyznění koncertu.

BUDE VYSTOUPENÍ V RÁMCI PKL NĚČÍM ZVLÁŠTNÍ?

Vždy vybíráme repertoár tak, aby si pokud možno každý našel to, co je jeho srdci blízké. Čím bohatší náš repertoár bude, tím více posluchačů můžeme oslovit. Prvního září s námi vystoupí na pódiu Jaroslava Kunická-Halamová, která je paradoxně jako sólová zpěvačka známější v Praze než u nás v Příbrami. I když je v podvědomí spíše jako sbormistryně dětského sboru Canzonetta, s námi se představí jako sólová zpěvačka swingových a muzikálových melodií. Mužskou část hostů bude reprezentovat zpěvák a herec Josef Zíma, kterého není potřeba představovat. I ve svých úctyhodných 87 letech předstoupí před příbramské publikum s kytičkou písní, které jsou neodmyslitelně spjaty s jeho kariérou. Jeho profesionalita a celoživotní rozdávaní radosti a pohody jsou inspirující.

Sólová zpěvačka Jaroslava Kunická-Halamová při vystoupení s Příbramským Big Bandem.

Foto: Dagmar Bětíková

KDE MOHOU POSLUCHAČI NAVŠTÍVIT VAŠE DALŠÍ KONCERTY? A BUDOU OPĚT VÁNOČNÍ VYSTOUPENÍ?

Týden po vystoupení v rámci PKL máme již počtvrté Zahálkovu Berounku, což je taková pocta Zdeňkovi Zahálkovi, který s Příbramským Big Bandem hraje již mnoho let a na koncert v kouzelném údolí řeky Berounky se vždy těšíme. V jednání je koncert pro Farní Charitu, který by se měl uskutečnit v divadle 2. prosince. A vánoční koncerty samozřejmě budou v obvyklých termínech 22. a 23. prosince. Kdo už nesežene lístky nebo to má blíže do Březnice, může zajet 20. prosince tam.

ZA NECELÉ DVA ROKY OSLAVÍ KAPELA 40. NAROZENINY. CHYSTÁTE JIŽ NĚCO SPECIÁLNÍHO PRO PŘIPOMÍNKU TOHOTO VÝROČÍ?

Musím se přiznat, že mě to zatím nenapadlo, ale jestli je to tak blízko, jak říkáte, tak asi začneme šetřit, aby ta oslava stála za to.

■ Stanislav D. Břeň

Členové orchestru

Dirigent: Karel Šperk
Alt saxofony: Petr Štěpánek, Vítězslav Žebra
Tenor saxofony: Pavel Šťastný, Antonín Žalud
Baryton saxofon: Bohumil Babáček
Trumpety: Zdeněk Zahálka, Adam Tomášek, Dan Janiš, Štěpán Marek
Tromboni: Milan Tolkner, Michal Hrubý, Alois Hadač, Vladimír Pruner
Kytara: Ondřej Sobotka
Bass: Jiří Hejnic
Piano: Přemysl Zíka
Bicí: Vladimír Janiš

Radnice má „peloton“ nápadů pro kola

Před prázdninami se příbramská radnice obrátila na veřejnost, aby hodnotila podmínky pro cyklistiku ve městě. Protože se na 25. září připravuje veřejná beseda k tomuto tématu, stojí za zmínku některé zajímavé poznatky a návrhy.

Ankety se účastnilo téměř 500 respondentů, z nichž téměř 60 procent využívá kolo pro sport nebo rekreaci. Pokud dotazovaní hodnotili podmínky pro cyklistiku ve městě podle školního známkování, přes 70 % odpovědí připadalo na trojku a čtyřku. Na otázku, jaké je největší riziko při používání kola v Příbrami, uvedla více než polovina respondentů střet s automobilem a čtvrtina střet s jakoukoliv jinou dopravou včetně pěší. Následoval technický stav vozovek a cyklostezek a riziko odcizení kola během parkování. Respondenti přidávali také své návrhy a sešlo se jich opravdu hodně. V následujícím přehledu přinášíme vybrané komentáře, jež se mohou stát podnětem pro diskusi během veřejného projednání.

- Cyklostezky na sebe nijak nenavazují, není možný bezpečný a plynulý průjezd městem.
- Neprovozování cyklostezek, jejich pomalé budování, resp. pomalé úpravy z jiných typů komunikací.
- Nutnost jezdit po silnici (absence pruhů pro kola).

- Střety s ostatními druhy dopravy a malá možnost bezpečného parkování kola před obchody a institucemi.
- Chybějící infrastruktura a podpora státní správy a samosprávy.
- Krádež kola, pejskaři s dlouhou šňůrou, a rodiny, které zaberou celou cestu.
- Elektrokola se množí, ale s chodci a pejskaři to nepůjde dát dohromady.
- Na tzv. cyklostezce z Drkolnova do centra jsou jen přechody pro chodce, chybí přejezdy silnice pro cyklisty.
- Jde o nedokonalosti ve smyslu cyklostezek vedoucích odnikud nikam nebo problematicky vedených partií. Vyřešit by se měl přejezd na Rynečku (přes parkoviště i kolem obchodu), přechod u Hořejší Obory, příjezd od Hořejší Obory na náměstí TGM, stezka přes náměstí TGM, průjezd Pražskou, možnost odstavení kola ve staré Příbrami (stojan na kolo není u radnice, městské policie atd.), propojení Žežické cesty s trasou kolem zahrádek na Brodu, Žežické „cyklostezky“ a města

(aspoň na úrovni DPS v Brodské, zde navázat na cestu za školou a k Junioru), zkultivovat a učinit bezpečnější výjezd od Dolejší Obory přes Podskalí k Trhovýmu Dušníku atd.

- Stojany na kola po městě.
- Napojení od Dolejší Obory směr Balónka.
- Lepší napojení na cyklostezku č. 8195 ze zelené turistické cesty.
- Napojení cyklostezky v ulici Bratří Čapků k dráze na Nováku a na cyklostezku na Drkolnově.
- Vytvořit dlouhodobou koncepci rozvoje a zajistit přednost před auty, bezpečnost, pruhy, stojany či promo bike sharing se sběrem dat pro další rozvoj.
- Chybí cyklostezka směrem ke Kovohutím.
- Vybudování cyklostezky od ČSAD do Starého Podlesí.
- Bezpečné propojení centra města pomocí cyklostezky do Brd.

■ Stanislav D. Břeň

Všechny termíny tábora byly okamžitě obsazené

V létě se opět konal sportovní příměstský tábor pod taktovkou Sportovních zařízení města Příbram (SZM). Ani letos se z kapacitních důvodů nepodařilo uspokojit všechny žadatele.

Děti se vyřádily na vodě...

Tábory SZM Příbram navštívilo během léta 120 dětí. Ohlasy od rodičů i účastníků jsou velmi pozitivní. Letní tábory se konaly v termínech 8.-12. července, 22.-26. července a 5.-9. srpna. Zájem o ně byl tak velký, že by se s přehledem naplnil i čtvrtý turnus.

Program táborů je nabitý a pestrý. Instruktoři s dětmi využívají prostory příbramského

... i v lanovém centru.

Foto: SZM

aquaparku, sportovní haly a navštěvují také Nový rybník, kde děti otestovaly nový adventure golf a projely se na lodičkách z půjčovny.

Účastníci navštěvují i další místa v Příbrami, jako jsou lesopark Litavka, Padák, Svatá Hora, hřiště na Rynečku a další. „Na konci tábora dostává každé dítě medaili za účast, něco dobrého na zub a malý dáreček. Rodičům zase posíláme fotky a vrací se nám za to samé pozitivní reakce, za které děkujeme,“ řekl ředitel SZM Příbram Jan Slaba.

Městská příspěvková organizace pořádá sportovní příměstský tábor od roku 2017. Zájem o něj rozhodně neklesá a počet vypsaných termínů se každým rokem navyšuje. Nejříve se konaly dva v létě, potom se přidal tábor na jarní prázdniny a vloni byl s ohledem na velký zájem otevřen ještě třetí letní termín.

Letos vypsané tři termíny byly i přes navýšení celkové kapacity po dvou dnech obsazené, dva termíny dokonce již v den, kdy začal příjem přihlášek. „Rádi bychom vypsal i čtvrtý termín a nebojím se říci, že bychom pravděpodobně naplnili i pátý turnus, ale z provozních důvodů už to bohužel není možné,“ uvedl Jan Slaba.

Instruktoři SZM totiž přes školní rok učí výuku plavání, a tak je potřeba, aby přes léto vyčerpaly dovolenou a nabraly nové síly na záři.

■ Stanislav D. Břeň

Mezinárodní tábor se skautům vydařil

V týdnu od 13. do 20. července se na tábořišti v Oborách u Příbrami uskutečnil mezinárodní tábor skautů. 2. skautské středisko Příbram zde hostilo oddíl starších dětí ze střediska Martina Luthera Kinga z partnerského města Hoorn (Nizozemí).

Skauti letos prožili letní tábor se svými nizozemskými kamarády.

Foto: Eva Švehlová

Myšlenka společného skautského tábora se zrodila během rozhovorů mezi členy Výboru pro partnerství Hoorn - Příbram a zástupci města Příbram během loňské Příbramské svatohorské šalmaje. Město Příbram poté tábor podpořilo

finanční dotací. Holandští skauti se mimo jiné během tábora podívali do Prahy, kde si prohlédli její největší pamětihodnosti. Na programu měli také celodenní výlet do Příbrami. Seznámili se s historií města a celé si ho prošli. Další den si

pak ve městě zahráli společně s příbramskými skauty dobrodružnou hru.

V rámci tábořiště se všichni bez rozdílu národnosti podíleli na chodu tábora a množství společných aktivit. Velký úspěch mělo také mezinárodní vaření, kdy skauti z Hoornu pro české skauty uvařili holandskou specialitu a čeští skauti je na oplátku pohostili knedlíky plněnými uzeným se zelím.

Během programu Nizozemci navštívili Orlickou přehradu, kde přenocovali a kde se jim zalíbilo natolik, že se tam podívali znovu ještě dvakrát během zbytku týdne. V pátek v době ranního nástupu na tábor přijel příbramský starosta spolu se členy zahraniční komise města a vyjádřil podporu spolupráci mezi oběma skautskými oddíly.

Pro všechny zúčastněné byl tento tábor výbornou možností, jak si procvičit cizí jazyk a seznámit se s blízkou i jinou kulturou. Společné aktivity pak napomohly rozvoji přátelství mezi oddíly a příbramské skauti na závěr od holandských skautů obdrželi pozvání přijet na tábor do města Hoorn.

■ Karolínka Solanská
příbramská skautka

Bez elektřiny a wifi je také zábava

V průběhu dvou dnů v polovině července vedení radnice navštívilo dva letní tábory pořádané v blízkosti našeho města. Táborníci si pobyt velmi užívali.

Tábor Sokola Příbram v Jablonné navštívila téměř stovka dětí.

Foto: Eva Švehlová

Ve čtvrtek 18. července starosta Jan Konvalinka zavítal do obce Jablonná, kam ho pozvali příbramské sokolové. Tábor v této lokalitě pořádají již dvě desetiletí a jezdí na něj pravidelně nejen

členové Sokola Příbram. V letošním roce se tábora účastnilo osmdesát dětí ve věku od 6 do 15 let.

„Tábor je super, hrajeme hry, připravuje se tematický program, děláme táborák a užili jsme

si parádní noční bojovku,“ přiblížil průběh tábora čtrnáctiletý Erik. Jak děti uvádějí, jsou zde i neoblíbené činnosti, mezi které patří bezpochyby uklízení před bodováním.

Další cesta vedení města, tentokrát v doprovodu člena zahraniční komise města Michala Gerčáka, vedla k obci Obory, kde svůj tábor pořádali příbramské skauti. Tohoto tábora se navíc účastnilo pětatřicet skautů z partnerského města Hoorn. Jak příbramské i nizozemské skauti potvrdili, jde o akci, při které mají možnost poznat jinou kulturu, a navíc jde i o skvělou příležitost ke zdokonalování jazykových schopností.

„Jako dítě jsem na letní tábory nejezdil, o to více mne jejich atmosféra uchvacuje. Ve dvou dnech jsme navštívili sokolský a skautský tábor. Každý byl malinko jiný, ale společným jmenovatelem byli nadšené děti a pohodlové vedoucí,“ řekl příbramský starosta Jan Konvalinka a dodal: „Skvělé bylo vidět mladou generaci potýkat se s absencí běžných vymožeností moderní doby - bez elektřiny, bez wifi, v poměrně polních podmínkách.“

■ Eva Švehlová
Městský úřad Příbram

Terapeutický pobyt je určen pro děti s rizikovým chováním

Dvanáctým rokem město Příbram pořádá terapeutický pobyt pro děti s rizikovým chováním, jehož hlavním cílem je zejména v dlouhodobém horizontu předcházet patologickým jevům, které se u dětí zařazených do projektu projevují, a snižovat je.

Terapeutický tábor je spojením zábavy a edukace.

Foto: Lucie Máchová

Na projektu terapeutického pobytu město Příbram velmi úzce spolupracuje s Ambulantním oddělením Střediska výchovné péče, které působí v Příbrami. Program sedmi-

denního pobytu, který probíhá vždy v období letních prázdnin, obsahuje odborné aktivity, které se soustředí na negativní jevy, jako jsou záškoláctví, šikana, závislostní chování,

inklinování k rizikové skupině vrstevníků apod.

Zároveň je ale důležité, aby byl projekt pro děti také zábavný, proto se sedmidenní pobyt skládá i z volnočasových aktivit, které rozvíjejí tvořivost, praktické dovednosti, učí děti týmové spolupráci a zároveň posilují jejich sebevědomí a citovou vyrovnanost. Projektu se účastní vždy menší skupina dětí ve věku od 7 do 14 let, aby byl zajištěn individuální přístup a pozornost. Terapeutický pobyt pro děti s rizikovým chováním velmi úzce navazuje na další projekty prevence kriminality, které jsou realizovány v rámci Městského programu prevence kriminality města Příbram.

■ Lucie Máchová
manažerka prevence kriminality

Oleje z kuchyně se nově recyklují

Povědomí o ochraně životního prostředí se stále zlepšuje. Třídění odpadu je pro nás již samozřejmostí. V souladu s novou legislativou přichází Technické služby Příbram s další možností recyklace. Tentokrát se jedná o sběr použitého oleje a tuků z domácností.

Nová legislativa zavádí povinnost třídit olej z domácností.

Foto: Eva Švehlová

Co děláte s olejem po smažení či fritování? Zřejmě každý může odpovědět, že alespoň někdy tento tuk skončil ve dřezu. To je ovšem zásadní problém. „*Lití oleje a kuchyňských tuků do odpadu působí velké problémy v čistírnách odpadních vod. Tyto mastnoty se usazují, nabalují na sebe další nečistoty, které v odpadech také nemají co dělat - vlhčené ubrusky a další hygienické potřeby. To vše dělá problémy pracovníkům ČOV a zbytečně zvyšuje náklady na stočné,*“ uvedl starosta města Jan Konvalinka. Od příštího roku bude povinností obcí postarat se o likvidaci olejů a tuků z domácností. V současné době jsou ve sběrném dvoře umístěny nové nádoby, do kterých můžete přepálené jedlé oleje a tuky z domácností ukládat. Jeden kontejner na tuky z domácností se nachází v areálu Technických služeb města Příbram na adrese U Kasáren 6.

Zde malá rada, jak tento odpad ukládat. „*Nejlépe je přepálené tuky a oleje slévat po vychladnutí do PET láhve. Ta se pod dřez vždy někam vejde. Má to tu výhodu, že petku lze neprodyšně uzavřít, a když spadne, nebudete mít doma mastnou pohromu. Jakmile láhev naplníte, pečlivě uzavřete, a až budete mít cestu, odevzdáte ji do připravených nádob na Sběrném dvoře. Tam už si s tímto specifickým odpadem obsluha poradí,*“ říká Libor Míchvocík, zástupce ředitele TS Příbram. Sběrný dvůr Příbram, provozovaný technickými službami, má otevřeno ve všední dny v čase od 9.00 do 17.00 a v sobotu od 9.00 do 13.00.

■ **Eva Švehlová**
Městský úřad Příbram

Ztracené a znovu nalezené

Našli jste, nebo ztratili něco při sportu? Pokud se tak stalo na Novém rybníku, v aquaparku nebo na zimním stadionu, věci nemusí být ještě nenávratně pryč.

Ztracené věci na příbramských sportovištích někdy najdou ostatní návštěvníci, jindy pracovníci sportovních zařízení. Na všech střediscích Sportovních zařízení města Příbram můžete využít službu ztrát a nálezů. Na Nováku se ptejte na informacích, zde také můžete odevzdat nalezenou věc. Informace se nacházejí v horní části areálu v blízkosti adventure golfu, resp. plochy pro kempování. V areálu se od začátku sezony našly už několikery klíče, batoh i mobilní telefon, a věci se tak vrátil

svým majitelům. Pokud něco ztratíte v aquaparku nebo na venkovním bazéně, doptejte se v pokladně aquaparku. Na Zimním stadionu pomohou v recepci ve velké hale. Můžete také využít telefonické kontakty na jednotlivá střediska: Nový rybník, hřiště pod Svatou Horou: 601 126 006; aquapark, sportovní hala: 318 621 384; zimní stadion: 318 626 649.

■ **sdb**

Iktové centrum získalo mezinárodní ocenění

Centrum Oblastní nemocnice Příbram se zabývá léčbou cévní mozkové příhody neboli mrtvice. Mezinárodní ocenění potvrzuje kvalitu odváděné práce iktového centra.

Na konci června proběhl v Mikulově XIV. cerebrovaskulární seminář, který byl pro Oblastní nemocnici v Příbrami výjimečný. Získala druhou nejvyšší úroveň mezinárodního ocenění European Stroke Organisation (dále ESO) od agentury Angels za rok 2018. Zařadila se tak po bok nejlepších nemocnic v ČR, které toto ocenění získaly.

„*Dosáhli jsme dostatečného počtu pacientů, kteří byli moderně léčeni za splnění daných časových ukazatelů. Znamená to, že se v naší nemocnici léčí cévní mozkové příhody na úrovni srovnatelné s vyspělými evropskými pracovišti,*“ vysvětlil Jaroslav Korsa, primář neurologického oddělení ON Příbram, které je podstatnou částí iktového centra nemocnice, specializovaného centra zaměřeného na moderní léčbu cévní mozkové příhody (CMP).

Ocenění je udíleno na základě informací a dat z jednotlivých iktových center, které analyzuje mezinárodní agentura. Oceňování pracovišť probíhá od loňského roku. V příbramské nemocnici je ošetřováno přibližně 350 až 400 pacientů s CMP ročně. Udělené ocenění je odměnou za dobrou práci nejen neurologického oddělení, ale i jednotky intenzivní péče interních oborů, urgentního příjmu, laboratoří, oddělení zobrazovacích metod nebo rehabilitace. Zajímavostí je, že hodnocená data z iktových center v České republice jsou srovnatelná s pracovišti v Německu nebo Švýcarsku.

„*Cévní mozková příhoda (mrtvice) je akutní onemocnění, které postihuje lidi v nejrůznějším věku. Posunuje se i do nižších věkových kategorií. Nejčastěji se jedná o nedokrevní mozkou (infarkt), nebo méně často o krvácení, což bývá způsobeno nejčastěji neléčeným, nebo nesprávně léčeným vysokým krevním tlakem,*“ uvedl Jaroslav Korsa a dodal: „*Značná část mozkových infarktů bývá způsobena problémem v oblasti srdce. Zejména fibrilací srdečních síní. Prevencí je správné léčení rizikových faktorů a také zdravý životní styl.*“

■ **Martin Janota**
Oblastní nemocnice Příbram

Zdraví dětí je pro nás prioritou

V průběhu celého roku připravujeme pro naše nejmenší mnoho akcí a zábavných aktivit. Mimo jiné jsme pro děti z Dětských skupin a rehabilitačního stacionáře v Příbrami v nedávné době připravili několik akcí, které se týkaly zdraví.

Děti jsou od mala vedeny k zásadám správné životosprávy.

Foto: DS a RHS

Již několikátým rokem nás navštívila firma Prima Vizus, zabývající se preventivním screeningovým vyšetřením dětského zraku nazvaného Koukají na nás správně? Pomocí speciální diagnostické kamery s obrázkem byly dětem změněny dioptrické hodnoty očí. Děti se vůbec nebály a s ortoptistou ochotně spolupracovaly. Protože se na zrakovou vadu většinou přijde,

až když dítě nastoupí povinnou školní docházku, je toto vyšetření v raném věku velmi důležité. Již v několika případech byli rodiče včas upozorněni na oční vadu dítěte. Další akcí byl výukový program Zdravá 5. Jedná se o program nadačního fondu Albert, který učí děti zásadám zdravé výživy a jejich důležitosti v rámci zdravého životního stylu.

Bedna opět ožije Bedněním

Na konci září se v příbramském Křížáku uskuteční v pořadí osmý ročník Bednění 2019. Kulturně zábavná akce, kterou pořádá Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Bedna neziskové organizace Ponton, je určena dětem, mladým lidem a komukoliv, kdo si chce užít zábavné odpoledne a dozvědět se informace o nízkoprahových službách pro děti a mládež.

Bedna pomáhá mladým smysluplně trávit volný čas. Foto: Ponton

Stejně jako každý rok, tak i letos ožije 26. září sídliště Křížák hudbou, tancem a zajímavými workshopy. Akcí Bednění 2019 chtějí pracovníci NZDM Bedna nejen podpořit kulturní život dětí a mladých lidí, pro které je běžná kulturní nabídka města nedostupná nebo mají specifické zájmy, ale také dát možnost veřejnosti

prohlédnout si prostory klubu a seznámit se s nabízenými službami NZDM Bedna. „*V rámci Bednění mají děti a mladí lidé, kteří navštěvují náš klub, nejen možnost ukázat, co je baví, v čem jsou dobří, ale také se něčemu novému přiučit a pobavit se. Občas se setkáváme s názory, že mladé lidi nic nebaví a u ničeho nevydrží. Díky práci s nimi víme, že tomu tak není a právě během Bednění mohou veřejnosti ukázat, že svůj volný čas umí trávit smysluplně,*“ řekla vedoucí Bedny Kamila Zelená. Po zahájení akce ve 14.00 se rozběhne výtvarná soutěž a workshop beatboxu a následně workshop shuffle dance, což je energický klubový tanec. Během celého odpoledne si účastníci akce budou moci vyrobit památeční plakku, zahrát stolní fotbal, nechat si aplikovat dočasné tetování air brush a nejmladší návštěvníci jistě využijí trampolínu. Akce Bednění 2019 se koná v rámci tzv. Týdne nízkoprahových klubů, kdy se po celé republice otevírají nízkoprahová zařízení pro

děti a mládež veřejnosti. Po celé odpoledne bude tedy možné prohlédnout si prostory klubu NZDM Bedna, seznámit se s pracovníky a s rozsahem poskytovaných služeb. „*Na Bednění, které se koná pod záštitou starosty města Jana Konvalinky, rádi uvítáme co nejvíce lidí. Vstup je zdarma, a to i díky finanční podpoře města Příbram. Přijďte se pobavit, inspirovat a podpořit mladé lidi v umění,*“ dodala pracovnice NZDM Bedna Michaela Bartošová. NZDM Bedna je sociální služba, určená pro děti a mládež ve věku 6-20 let, které tráví rizikově svůj volný čas anebo jsou ohroženy sociálním znevýhodněním. V současné době klub využije v průměru 23 dětí a mladých lidí denně, v terénu se jedná v průměru o 11 lidí. Zařízení nabízí svým klientům bezplatný prostor pro trávení volného času, poradenství, podporu v obtížných situacích a možnost doučování.

■ **red**

Nové turistické centrum informuje o lesnictví a přírodě v Brdech

Vojenské lesy a statky ČR slavnostně otevřely nové informační centrum v Obecnici, které bude sloužit návštěvníkům Chráněné krajinné oblasti Brdy.

Infocentrum navazuje na naučnou stezku Klobouček, která začíná jen kousek odtud.

Foto: VLS

Nové návštěvnické středisko Vojenských lesů a statků ČR (VLS) se nachází v Obecnici a turisté zde vedle praktických informací a doporučení mohou získat znalosti o lokálních tradicích lesnictví, přírodě, architektuře a v neposlední řadě o devadesátileté historii organizace v Brdech.

Informační centrum pro návštěvníky Brd otevřel ve čtvrtek 1. srpna ředitel Vojenských lesů a statků ČR Petr Král společně s ředitelem

lesnické divize Hořovice Petrem Švadlenou. Centrum je umístěno přímo v historické budově lesní správy vojenských lesů z první republiky, která v roce 2018 prošla rozsáhlou rekonstrukcí. O prázdninách otvírá vždy od středy do neděle od 10.00 do 16.00, mimo hlavní sezonu pak o víkendech od 10.00 do 16.00.

„Vedle servisu pro návštěvníky, kteří vyrazí do Brd individuálně, počítáme s tím, že toto

zázemí využijeme pro programy lesní pedagogiky, které v Brdech organizujeme především pro školní kolektivy,“ uvedl ředitel VLS Petr Král.

Infocentrum tematicky navazuje na naučnou stezku Klobouček, která začíná jen několik desítek metrů dále. „Okružní sedmikilometrová trasa seznamuje turisty na 12 zastaveních se současným lesním hospodářstvím, brdskou přírodou, historií celého regionu, ale i s aktuálním tématem boje s klimatickými změnami,“ informoval tiskový mluvčí VLS Jan Sotona. Stezka, o které Kahan naposledy psal letos v květnu, vede z Obecnice na brdský vrch Klobouček přes nádrž Octárna.

Lokalitu pod Kloboučkem tvoří lesy s relativně přirozenou dřevinou skladbou – lesy, které jsou věkově i prostorově rozmanité. Pro rodiny s malými dětmi či pro fyzicky méně zdatné návštěvníky trasa nabízí zkrácenou variantu dlouhou 4,5 kilometru. „Část naučných panelů má specifický ‚brdský‘ vzhled – jsou umístěny na monolitech ze slepence, který je charakteristickým nerostem středoevropských hor,“ vysvětlil Petr Král.

Z Obecnice do chráněné krajinné oblasti vede také červená turistická značka, která mj. spojuje Tok, Padrťské rybníky a Třemšín.

■ sdb

Pochod připomene Jana Čáku i 130 let turistiky v Příbrami

Pochod je příležitostí i pro rodinný výlet s dětmi...

...nebo seznámení s brdským duchem Fabiánem.

Foto: archiv

Pokud máte rádi turistiku a Brdy, rezervujte si sobotu 21. září pro akci Za Fabiánem do Brd s podtitulem Cestami Jana Čáky. Jedná se o druhý ročník turistického pochodu, který

letos při příležitosti oslav 130 let organizované turistiky v Příbrami pořádá Odbor Klubu českých turistů Baník Příbram. Pochod je začleněn do seriálu Středočeská 10. Jak už název udá-

losti napovídá, účastníci navštíví jediné středočeské hory a chráněnou oblast, která se v roce 2016 otevřela veřejnosti. Na čtyřech trasách (6, 13, 19 a 23 km) půjdou turisté ve stopách obdivovatele těchto hor, skauta, výtvarníka, spisovatele a znalce Brd Jana Čáky. Vystoupí na nejvyšší horu Středočeského kraje a seznámí se s vládcem hlubokých brdských lesů, dobrým duchem Fabiánem. S výjimkou nejdelší trasy, která startuje na příbramském vlakovém nádraží, všechny pochody začínají a končí v Orlově. Sraz je vždy od 8.00. Od nádraží ČD bude na start zajištěna doprava MHD Příbram – linka 5A (čtyři spoje dopoledne a čtyři odpoledne) a město vypraví také zvláštní historický autobus. Případné podrobnosti získáte na webových stránkách Středočeské oblasti Klubu českých turistů sokct.cz.

■ sdb

Vydejte se na Vystrkov za výhledem i pěkným lesem

Vystrkov představuje klasický jinecký vrchol, který přitahuje nejen turisty, ale také hledače zkamenělých otisků trilobitů. Na výlet sem se můžete vydat například od Pstruhového potoka.

Vrcholovou partii Vystrkova pokrývá pěkný dubový les.

Foto: Jaroslav Hodrment

Úzké, dlouhé a tvarově výrazné severovýchodní pásmo takřka po přímce jdoucích brdských vrcholů, ostře vystupujících západně od Jince, se nazývá Jinecké hřebeny. Vrcholy Pec (716 m), Hřeben (720 m) a Koníček (667 m) s pěkně tvarovaným skaliskem na vrcholu jsou ovšem uvnitř Posádkového cvičiště Jince, a tudíž veřejnosti běžně nepřístupné.

Za Koníčkem je však hřeben přetnut hlubokým údolím, kterým si prorazil cestu Pstruhový potok. Ten pramení asi 4 km výše pod

Velké stížnosti ochránců přírody jsou zde na doslova devastující činnost hledačů trilobitů.

„

Vševojskovou strelnicí Brda, po cestě napájejí několik lesních rybníků (Velcí, Pstruhový a Mlýnský rybník) a poté směřuje k městyji Jince a vlévá se zde do říčky Litavky.

Za údolím Pstruhového potoka na Jinecké hřebeny navazuje nepřehlédnutelný a veřejnosti přístupný Vystrkov (541 m), který se zvedá ze západní části městyse Jince. Podstatná část Vystrkova je chráněna II. ochrannou zónou CHKO Brdy. Velké stížnosti ochránců přírody jsou zde na doslova devastující činnost hledačů trilobitů, respektive zkamenělých otisků tohoto členovce, žijícího u dna prvohorních moří, zde ve čtyřech druzích.

Vystrkov je mimo jiné také stanovištěm užovky hladké, v Brdech velmi vzácné, či teplomilných rostlin, jako jsou rozhodníky, růže galská či vikev hrachovitá. Najdeme zde také trnky, šípky nebo třtinu křovištní. O bezlesé části na Vystrkově cíleně pečují pasoucí se stádo ovcí a koz.

Na Vystrkov, klasický jinecký vrchol, se můžeme zajít podívat například od Pstruhového potoka z ohrazenické lokality Na Luhu, z osady Velcí nebo také z jineckého vlakového nádraží. Můžeme prozkoumat jak převážně zalesněné západní svahy, tak i bezlesou část

Z jednoho ze skalisek na jižním svahu Vystrkova je přes údolí dobře vidět protější Koníček (667 m), jeden z vrcholů Jineckých hřebenů.

východní, odkud jsou pěkné výhledy do okolního kraje, nebo vystrkovská skaliska na prudkých jižních svazích. Turistické trasy na Vystrkov značené nejsou, je zde však k dispozici několik lesních cest. Jedná se o fyzicky i orientačně poměrně nenáročný, ale velmi pěkný výlet.

■ Jaroslav Hodrment

Kateřina Šternberková z Lokšan a její příbramský dům

Nový zástavní držitel Příbrami Ladislav ze Šternberka byl radou a komorníkem arcivévody Ferdinanda Tyrolského. Ještě jako celkem nemajetný mladý muž se výhodně oženil s Kateřinou, dcerou Kateřiny Adlarové ze Špýru a rytíře Jiřího z Lokšan, sekretáře Ferdinanda I. a německého místokancléře Českého království.

Portrét Kateřiny Šternberkové z Lokšan se nedochoval, tedy alespoň pro inspiraci profil její matky Kateřiny z Lokšan. Archiv Věry Smolové

Císař a král Ferdinand I. postoupil roku 1548 Lokšanům za jejich věrnost březnické panství. Jeho druhorozený syn a královský místodržící Ferdinand Tyrolský se v Březnici roku 1557 tajně oženil s Filipinou Welserovou, neteří Kateřiny Adlarové ze Špýru provdané z Lokšan a zároveň sestřenicí Kateřiny Šternberkové rozené z Lokšan, jejíž manžel Ladislav ze Šternberka při této nerovnorodé svatbě svědčil. Díky tomuto morганatickému sňatku se Kateřina a Ladislav ze Šternberka stali příbuznými vládnoucích Habsburků.

Ladislav ze Šternberka prosil Ferdinanda I. a po jeho smrti i nového českého krále, jeho prvorozeného syna Maxmiliána II., aby mu Příbram přenechal za věrné služby jako dědičný majetek. Král však dal na radu české královské komory, která to nedoporučovala. Ladislavova žádost byla zamítnuta s tím, že je panovníkovým záměrem v budoucnu Příbram ze zástavy vyplatit.

NEJSNAŽŠÍ CESTA MLČENÍ

Proti Šternberkovým snahám zmenšit práva svých poddaných se už v roce 1564 postavila i příbramská městská obec. Purkmistr, konšelé, rychtář, radní písař i starší obecní se kromě jiného dohodli, že zatím půjdou nejsnazší cestou mlčení o všem, co není vyslovené nezbytně šternberské vrchnosti o dění ve městě říkat.

Ladislav ze Šternberka ještě získal z dědictví po svém otci Adamovi ze Šternberka zámek Zelenou Horu s městečkem Nepomuk a několika vesnicemi. Začátkem července 1566 však podlehl jednomu ze svých blíže nepopsaných záchvatů. Jeho šestatřicetileté vdově Kateřině Šternberkové z Lokšan a na Zelené Hoře po něm zbylo pět dětí, které po něm zdědily sklon k duševním nemocem. Říkalo se o nich, že „byli od Pána Boha na rozumu poraženi.“

Vdova Kateřina Šternberková pobývala střídavě na Zelené Hoře, v Březnici a v Příbrami, kde si koupila pod Svatou Horou vedle soutky (uličky) za 230 kop míšeňských hospodářský dvůr s dědnicami a loukami a příslušenstvím. Rozkládal se v dnešní Dlouhé ulici zhruba v místech č. p. 162/II, 163/II, 164/II). Jeho předchodzí majitelkou byla Regina Špryngarová, vdova po hornístru Václavu Špryngarovi ze Sali a zároveň matka Václava a Jana Skalických ze Skalice, kteří se velmi dobře vyznali v příbramských poměrech.

Kateřina také doporučila své švagrově Zuzaně Lokšanové, rozené hraběnce Šlikové, aby si v Příbrami koupila za 185 kop míšeňských dům s hospodářským zázemím na podsedcích (před asanací města stál na rohu Dlouhé a Provaznické ulice, zbořeně č. p. 108/III) s polem pod Březovým vrchem. V Příbrami kromě nich vlastnili několik domů Bechyňové z Lažan, Vamberští z Rohatec a další urozené rodiny, které byly Kateřině stavovsky rovny, a tak tu měla vítanou společnost.

POTVRZENÍ ZÁSTAVNÍCH PRÁV

Kateřina se hned po manželově smrti obrátila na císaře a krále Maxmiliána II., aby jí potvrdil, že na ni přechází zástava Příbrami po jejím zemřelém manželovi. Maxmilián jí vyhověl a během svého tažení proti osmanskému vojsku sultána Sulejmana I. a jeho nástupce Selima II. v Rábu v Uhrách (v dnešním severozápadním Maďarsku) ve čtvrtek po svatém Michalu, tedy 3. října 1566, pro Kateřinu, sestřenicí své švagrově Filipiny, vydal císařský dekret, kterým jí zástavu příbramského panství ponechal.

Prvním úředníkem Šternberkových v Příbrami byl Jan Drahobuzský, který ale z jejich služeb odešel a svůj zdejší majetek prodal. Trvalým Kateřininým zástupcem v Příbrami se po něm stal zmíněný Jan Skalický ze Skalice, který zastával úřad hejtmána příbramského panství až s přílišnou horlivostí.

Jižní část Maxmiliánovy rozlehlé říše stále ohrožovalo osmanské vojsko, a tak v roce 1567 povolil český zemský sněm vybírat po dva roky berni na vyzbrojení císařského vojska proti Turkům. Z každého zdanitelného domu a chalupy se mělo vybrat jednou za šest měsíců půl kopy grošů, a to celkem čtyřikrát. Šlechta přitom platila daně jen ze svých domů v královských městech. Pod správu nejvyššího stavovského berničního úřadu náležely vedle daně domovní také různé druhy daní z prodeje, které sněm čas od času králi povolil. Vybíraly se dávky z prodeje vína, pálenky, ryb a vlny. Obyvatelstvo bylo těmito daněmi nadmíru zatěžováno.

V Příbrami vybíral tyto daně rychtář se dvěma konšely, kteří vedli registra příjmů, a každý týden je vyúčtovali v Kateřinině vrchnostenské kanceláři. Měli být voláni ke všem obcho-

dům, zejména s dobyt看, peřím, omastky a rybami. Pokud se konal týdnenní nebo výroční trh, vybíraly se dávky hned na místě. Tresty za přestoupení zákona byly velmi přísné. Každému, kdo by nějaký prodej nepřiznal, byla zabavena celá utržená částka. Neodevzdanou daň dostal udavač a prodejce si ještě odseděl měsíc ve vězení.

ZBOŽÍ Z RUKY DO RUKY

Řemeslníci přistěžení při tajném obchodu přišli o všechno, co potřebovali ke svému řemeslu, na měsíc byli uvězněni a na rok ztráceli oprávnění svou živnost vykonávat. Tato přísná opatření ale stejně nezabránila podvodům. V jejich důsledku se na městský trh dostalo méně zboží, které podražilo, a zboží se měnilo z ruky do ruky. Výnos berně se zmenšoval.

Vrchnost zastupovaná hejtmánem Janem Skalickým byla povinna dvakrát do roka provést vyúčtování a berni odeslat nejvyšším berníkům na Pražský hrad spolu s příznávacím listem. Vrchnosti, která by vybrané peníze ze svého panství neodvedla, hrozily přísné tresty. Nejvyšší berníci měli právo obsadit celý majetek vrchnosti, která berni dlužila, a nevydali jej, dokud všechno nezaplatila. Dokonce směli rozprodát dlužnickovy svršky. Proto vrchnosti včetně příbramské Kateřiny hledaly všechny možné způsoby, jak výnos ze svých statků zvýšit. Trpěli tím pochopitelně nejvíc jejich poddaní.

V září 1567 se Kateřina Šternberková podruhé provdala za Jiřího Popela z Lobkovic, mladšího o deset let, který se kdysi jako dvanáctiletý chlapec stal pážetem na dvoře arcivévody Ferdinanda Tyrolského a u jeho dvora pak zahájil svou úřednickou dráhu. Postupně byl jmenován komořím, nejvyšším štolbou a nakonec radou arcivévody, na jehož hmotnou podporu byl stále odkázán, protože nevlastnil žádný statek. I to byl důvod, proč neváhal uzavřít sňatek s bohatou a vlivnou vdovou.

Podle dosud živé příbramské tradice patřival Kateřině Šternberkové z Lokšan dům v Dlouhé ulici, současně č. p. 94/III, zvaný v 19. století U Zlaté hvězdy podle osmícípé „šternberské“ hvězdy umístěné na nároží tohoto barokního domu, vystavěného ovšem až mnoho desetiletí po Kateřinině smrti. V době, kdy se Kateřina z Lokšan pohybovala v Příbrami, však podle starých místopisů tento obyčejný měšťanský dům mezi domy havíře Peka (č. p. 93/II) a hrnčíře Němce (95/III) vlastnil Havel Konopička se svou rodinou, zatímco dvůr Kateřiny Šternberkové se rozkládal o něco výše při křižovatce dnešní Palackého ulice s ulicí Dlouhou.

■ Věra Smolová
Státní okresní archiv Příbram

Díky Bendlovi má Příbram nejstarší stojící mariánský sloup v Česku

V našem seriálu navážeme na vylíčení životních osudů dalších umělců, kteří se podíleli na výzdobě Svaté Hory nad Příbramí. Po malířích se budeme věnovat autorům sochařské výzdoby. Slušelo by se začít Arnoštem z Pardubic, domnělým autorem sošky P. Marie Svatohorské, ale o něm již zde byla před lety řeč, a proto zahájíme postavou neméně významnou, a sice jedním z nejvýznamnějších českých barokních sochařů vůbec Janem Jiřím Bendlem.

Bendlův portrét se nedochoval. V popředí snímku je jeho dílo – svatohorský sloup. Foto: Svatá Hora

Jan Jiří Bendl (narozen pravděpodobně v roce 1610) pocházel ze Švábska, jeho otec byl truhlářem a řezbářem. V otcovské dílně absolvoval základní výuku práce se dřevem, po které se vydal na další studia po jižním Německu. Po roce 1630 se objevil v Praze, kde se začal živit jako řezbář a sochař. Svoji první velkou příležitost získal v roce 1648 objednávkou od pražských jezuitů na výzdobu kostela sv. Salvátora na Starém Městě pražském, který je součástí areálu Klementina. Jeho práci lze nalézt v kopuli kostela i na vnějším průčelí, ale je těž autorem výzdoby zpovědnic. Na základě spokojenosti zadavatelů s tímto dílem pak získával Jan Jiří další zakázky.

Mezi jeho významné samostatné práce je potřeba zařadit např. sochu P. Marie v Lounech či původní sochu sv. Václava, která stála na Václavském náměstí v Praze do roku 1879 a kterou v roce 1935 nahradilo známé Mysl-

Svatohorský mariánský sloup posloužil jako inspirace pro další podobný sloup v Příbrami, a sice na náměstí u kostela sv. Jakuba.

bekovo dílo. Sv. Václav ostatně patřil k Bendlovým častým námětům, zmíníme alespoň sochu sv. Václava v kostele sv. Jindřicha na Novém Městě pražském, sochu sv. Václava u starého proboštství na Pražském hradě či sv. Václava na viničním sloupu na Křižovnickém náměstí na Starém Městě. Soch dalších světců však Jan Jiří vytvořil rovněž bezpočet.

V roce 1650 byl pověřen prací na realizaci mariánského sloupu, který byl vztyčen na Staroměstském náměstí v Praze jako poděkování P. Marii za vítězství nad Švédy v roce 1648 a také jako oslava katolické strany a Habsburského panovnického rodu. Tento sloup byl stržen v roce 1918 zdivočelou lůzou a dodnes budí vášně. Jednalo se o nejstarší stavbu tohoto druhu u nás. Málokdo však ví, že časově v pořadí druhým takovým sloupem u nás je ten, který máme na Svaté Hoře. A jelikož tento nikdo nestrhl, jedná se tedy o nejstarší stojící mariánský sloup v Česku. Jeho autorem byl nepřekvapivě opět Jan Jiří Bendl.

Dokončení příbramského sloupu je datováno do roku 1661. Tvoří jej sokl s aliančním znakem donátora a heslem SUB TUUM PRAESIDIUM CINFUGIMUS. Na soklu je vztyčen vlastní sloup a na jeho vrcholu pak září pozlacená soška P. Marie Svatohorské. Donátorem sloupu byl Jaroslav Jáchym hrabě Koc z Dobrše, který se však dokončení díla nedožil. Práce byly zahájeny roku 1655 a hrabě již rok nato zemřel. K dokončení a vysvěcení sloupu došlo 31. října 1661. Tento mariánský sloup posloužil jako inspirace pro další podobný sloup, který v Příbrami máme, a sice na náměstí u kostela sv. Jakuba.

Jan Jiří Bendl se usadil v Praze, koupil si zde dům a v roce 1648 se oženil s Annou Alžbětou Holcznerovou. V roce 1651 získal měšťanské právo na Starém Městě pražském. Byl členem cechu pražských malířů a řezbářů, pravděpodobně jeho přičiněním se v roce 1661 cech rozdělil na dva samostatné. Bendl se neúspěšně snažil stát dvorským umělcem, na kterého by se cechovní omezení nevztahovala. V roce 1668 se přestěhoval na Nové Město pražské, kde byl o rok později přijat mezi řádné měšťany. Zemřel 27. května 1680 na mor.

■ Daniel Doležal
Státní okresní archiv v Praze

KALENDÁRIUM

2. září 1889

Březohorské doly navštívil následník trůnu František Ferdinand d'Este.

6. září 1739

Byla poprvé zmíněna veřejná lékárna v Příbrami. Dnes je jejím nástupcem lékárna U Bílého lva na náměstí.

8. září 1969

Bylo otevřeno dětské oddělení v rámci zdravotního střediska na Březových Horách.

10. září 1999

Byl spuštěn kamerový monitorovací systém, který dodnes slouží k ochraně veřejného pořádku ve městě.

15. září 1889

Příbramský Učitel'ský ústav zahájil svoji činnost.

18. září 1939

Zemřel Ladislav Reindl, důlní dozorce a čilý organizátor březohorského kulturního života.

20. září 1979

V Příbrami zemřel Emil Buchar, český astronom, geodet a vysokoškolský pedagog.

21. září 1879

Březohorský měst'ský úřad objednal nové varhany pro kostel sv. Prokopa od varhannáře K. Schiffnera.

24. září 1939

Během zápasu FK Horymír - Strakonice v Příbrami došlo k velké bitce mezi hráči a diváky.

25. září 1909

Na Svaté Hoře začala zvláštní třídnenní slavnost při příležitosti svatořečení redemptoristy českého původu Klementa Maria Hofbauera.

Hravá koťata k osvojení

Jack

Vendelín

Týna

Spolek pro kočku daruje koťátka hodným lidem. Máme asi 20 koťátek, která jsou očkovaná, čistotná a hravá. V případě zájmu volejte 773 982 827. Podrobnosti najdete na webu spolekprokockupribram.cz.

■ Alena Synková
Spolek pro kočku

POMŮCKY: ORB, YVA, AGA	ODVETA	OFOUK- NOUT	2.DÍL TAJENKY	◆	ODBO- ROVÝ SVAZ	PYSKY	3.DÍL TAJENKY	◆	ZN. PLATINY	NEMOCNIČNÍ ODĚLENÍ	1.DÍL TAJENKY	ZAKULA- GENY	FORMACE TŘETI- HORNÍ
MEZINÁR- OLYMPIJ- SKÝ VÝBOR				FR. ŘEKA				MLADÝ ŠLECHTIC					
SVOJE				JUBILEJNÍ SNEŽNÝ MUŽ				TĚŽKOST DOMÁCKY ANNA					
PODNOŠY					PLEVEL UKAŽO- VACÍ ZÁJMEMO				PATŘÍČÍ OSLOVÍ FR. ATOL				
BĚZEC						SLOVEN- SKÝ SOUHLAS VLASTNITI				VELKÁ SOVA JEDNOTKA OBJEMU			
◆	PEKÁREN- SKÁ ZAŘÍZENÍ	ČÁST MOLEKULY OPOTŘE- BOVAT JÍZDOU					ČÁSTI HLAV					MPZ KRONACH (NĚMECKO)	INDONÉS- OSTROV
POROZENÍ							MALÁ ANITA ZN. AMERICIA						
CITO- SLOVCE UDIVU				JMÉNO PROZAIIKA PAVLA				OPUCH- NOUTI FEDERALNÍ SHROMAŽ- DĚNÍ					
ZN. CERU			DOMÁCKY AMALIE	ZVĚTRALÉ PIVO	INIC. FYZIKA FRANKA TITUL V TURECKU				KREVNI FAKTOR OTORINO- LARYNGO- LOGIE			SPĚCH (HOVOR)	MPZ MADA- GASKARU
OBDOBÍ						TROJATO- MOVÁ MOLEKULA KYSLIKU	SLOVEN. SE OCHOTNÉ			ŽLUTO- HNĚDÉ BARVIVO ZBABĚLEC			
◆	MPZ BARBA- DOSU	BLÁZEN DOKONA- LEJ						INICIÁLY BRZOBO- HATĚHO POTOM			MENŠÍ- KOVÝ INIC. VĚŠÍ MNOŽSTVÍ		
4.DÍL TAJENKY													DĚTSKÉ CITO- SLOVCE
VÝTVOR						OSLAVNÁ BASĚN				SVĚTLE			
ZNAČKA KEČUPU						ŽÁDNÝ ČLOVĚK (SLOV.)				FRAN- COUZSKÝ DÉJSTVÍ			

Vážení čtenáři, přinášíme vám pranostiku na měsíc září.
Tajenka ze zpravodaje č. 8/2019: Na svatého Vavřince hop zeměky do hrnce. Knihu vyhrává Petr Škoda. Blahopřejeme. Kniha je připravena v redakci k vyzvednutí.
Vyluštěnou tajenku můžete poslat e-mailem na adresu: kahan@pribram.eu. Čtenář, jehož správně vyluštěná tajenka bude doručena jako šestá v pořadí, od nás dostane pěknou knihu.

Adoptujte psa z příbramského útulku

Příbramský útulek má od července mnoho nových svěřenců. Představujeme některé z nich, kteří hledají současné, nebo nové majitele.

Fido je asi tříletý kří- ženec malého vzrůstu. Odchycen byl ve stře- du 24. července 2019 na Novém rybníku v Příbrami. Na krku měl kožený obojek se šátečkem. Je to přátel- ský a veselý pejsek.

Dastík je kříženec většího vzrůstu, kterému je přibližně deset let. Odchycen byl v neděli 21. července 2019 v nočních hodinách v Dolních Hbitech. Pejsek je poslušný a přátelský. Na sobě měl látkový obojek a obojek proti klíšťatům.

Árny je kříženec stafforda. Je mu asi 10 let a k lidem se chová přátelsky. V sobotu 20. července 2019 byl nalezen uvázaný u útulku v Lazci.

Žofce jsou asi dva roky a jde o kříženku. Do útulku se dostala v pátek 12. července 2019 po odchytu v Březnické ulici v Příbrami. Je velmi přátelská a hravá.

Klárka byla odchycena v sobotu 6. července 2019 v příbramské Březnické ulici. Na krku má řetizkový obojek. Má olysalá místa na těle. Je přátelská a mazlivá. Hledá se majitel.

■ **Pší útulek Lazec**
Podrobnosti o adopci na webu www.utulekpribram.cz

NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA
1. 9. 16.00–18.00 Jazzové odpoledne s Příbramským Big Bandem (Příbramské kulturní léto)
14. 9. 9.30 Příbramská svatohorská šalmaj – vykročení průvodu na Svatou Horu

NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA 121
9. 9. 16.00 Zasedání Zastupitelstva města Příbram
12. 9. 16.00 Sportovní konference
25. 9. 17.00 Diskuze o cyklistické dopravě

NOVÝ RYBNÍK
31. 8. Piknik na Nováku
28. 9. Běh města Příbrami

NÁMĚSTÍ 17. LISTOPADU
21. 9. 13.30–17.30 Svátek seniorů

DVOŘÁKOVO NÁBŘEŽÍ
7. 9. a 21. 9. 8.00–13.00 Farmářské trhy

DIVADLO A. DVOŘÁKA – LETNÍ SCÉNA
30. 8. 20.00 Jak jsem vyhrál válku – Zámecká zahrada Hluboš

DIVADLO A. DVOŘÁKA – VELKÁ SCÉNA
13. 9. 19.00 Plný kapsy šutrů
20. 9. 19.00 Tanec na konci léta
24. 9. 19.00 Můj báječný rozvod
26. 9. 19.00 Dáma na kolejích
27. 9. 16.00 Tanec na konci léta
28. 9. 17.00 Habaďúra
29. 9. 15.00 Pohádky z pařezové chaloupky

DIVADLO A. DVOŘÁKA – MALÁ SCÉNA
15. 9. 19.00 Cavewoman
18. 9. 19.00 Číňani
19. 9. 19.00 Splašené nůžky
23. 9. 17.00 Splašené nůžky
25. 9. 17.00 Splašené nůžky

DIVADLO A. DVOŘÁKA – D-KLUB
18. 9. 19.00 Muži z Hauzu
21. 9. 14.00 Čarovná dílna kouzelnice Hermíny
25. 9. 19.00 Bernard Blues Band
27. 9. 19.00 Kavárna U Nulté hodiny s Tomášem Bílkem

DIVADLO A. DVOŘÁKA – ESTRÁDNÍ SÁL
7. a 8. 9. Výstava Nože 2019
21. 9. Burza nerostů

HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM
Interaktivní prohlídky Prokopské štoly pro děti (út–ne)
15. 9. Den evropského dědictví – vstup do všech areálů a poboček zdarma

SENIOR POINT PŘÍBRAM, ŽEŽICKÁ 193
3. 9. Vycházka: Po naučné stezce z Obecnice na Klobouček
10. 9. Turnaj v bowlingu
11. 9. Bezplatná právní poradna
12. 9. Trénink paměti
17. 9. Turnaj v šipkách a pétanque
21. 9. Den seniorů – nám. 17. listopadu
23. 9. Informační schůzka
24. 9. Turnaj v bowlingu
26. 9. Taneční odpoledne
26. 9. Jsme ve vesmíru sami? – přednáška Jiřího Grygara
V září budou zahájeny kurzy angličtiny, cvičení pro ženy a muže, tréninku paměti, textilní techniky.

KINO PŘÍBRAM
21. 8. 16.30 Lví král
21. 8. 20.00 Tenkrát v Hollywoodu
22. 8. 16.30 Willy a kouzelná planeta – 3D
22. 8. 20.00 Anna
25. 8. 16.00 Hodinářův učeň
25. 8. 19.00 Ženy v běhu
28. 8. 16.30 Jak vycvičit draka 3
28. 8. 19.00 Tenkrát v Hollywoodu
29. 8. 16.30 Tajný život mazlíčků 2
29. 8. 19.00 Přes prsty
30. 8. 16.00 Toy Story 4: Příběh hraček – 3D
30. 8. 20.00 Přes prsty
31. 8. 16.00 Angry Birds ve filmu 2
31. 8. 19.00 Spider-Man: Daleko od domova – 3D
1. 9. 16.00 Angry Birds ve filmu 2 – 3D
1. 9. 19.00 Yesterday
4. 9. 19.00 Přes prsty
5. 9. 19.00 To Kapitova 2
6. 9. 17.00 Lví král
6. 9. 20.00 Rychle a zběsile: Hobbs a Shaw
7. 9. 16.00 Moj dedo spadol z Marsu
7. 9. 19.00 To Kapitova 2
8. 9. 16.00 Toy Story 4: Příběh hraček – 3D
8. 9. 19.00 Přes prsty
10. 9. 16.00 Teroristka
11. 9. 19.00 Tenkrát v Hollywoodu
12. 9. 19.00 Zlatokopky
13. 9. 17.00 Lví král – 3D
13. 9. 20.00 Nabarvené ptáče
14. 9. 16.00 Playmobil ve filmu
14. 9. 19.00 Panství Downton
15. 9. 16.00 Angry Birds ve filmu 2 – 3D
18. 9. 19.00 Přes prsty
19. 9. 19.00 Rambo: Poslední krev
20. 9. 17.00 Psi kusy
20. 9. 20.00 Román pro pokročilé
21. 9. 16.00 Angry Birds ve filmu 2
21. 9. 19.00 Román pro pokročilé
22. 9. 16.00 Toy Story 4: Příběh hraček – 3D
24. 9. 16.00 Skleněný pokoj
25. 9. 19.00 Ad Astra
26. 9. 19.00 Národní třída
27. 9. 17.00 Hodinářův učeň
27. 9. 20.00 To Kapitova 2
28. 9. 16.00 Toy Story 4: Příběh hraček
28. 9. 19.00 Národní třída
29. 9. 16.00 Román pro pokročilé

KLUB ZDRAVÍ
25. 9. 17.30 New Start plus – přednáší Jana Krynská

KNIHOVNA JANA DRDY
9. 9. 14.00 Klub HP: Informativní schůzka
10. 9. 17.00 Dějiny umění: Fauvismus, expresionismus, futurismus, metafyzická malba
11. 9. 18.00 Listopad 1989 a co mu předcházelo. Přednáška Martina Mejstříka
12. 9. 19.30 Večerní korzo. Komentovaná vycházka s Klubem přátel Příbrami
16. 9. 16.30 Setkání genealogů
19. 9. 8.40 Klub HP: Výlet do Bělčic. Sraz na vlakovém nádraží Příbram
21. 9. 14.00 Příbramská asanace. Komentovaná vycházka s Michalem Profantem
24. 9. 8.30 BookStart: Hra zvuků s muzikoterapeutkou Štěpánkou Čížkovou
24. 9. 10.00 BookStart: Hra zvuků s muzikoterapeutkou Štěpánkou Čížkovou
24. 9. 14.00 Klub HP: Souznění. Setkání s muzikoterapeutkou Štěpánkou Čížkovou (pro dospělé)

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE
11. 9. 15.00–17.00 Den otevřených dveří, možnost zápisu do kroužků

SVATÁ HORA
24. 8. 10.00 a 11.00 Prohlídka hodinové věže s restaurovanými hodinami
25. 8. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – Pavel Šmolík
1. 9. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – H. Metzger (Rakousko)
7. 9. 9.00 Pouť bývalých svatohorských ministrantů a vokalistů
8. 9. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – M. Zahrádková
14. 9. 10.00–23.00 Příbramská svatohorská šalmaj
14. 9. 10.30 Běh hasičů do Svatohorských schodů
15. 9. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – I. Michalovičová
22. 9. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – A. Nosek
28. 9. Slavnost sv. Václava
28. 9. Den věží a rozhleden – Svatohorská zvonice
29. 9. Slavnost sv. Václava
29. 9. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – I. Wyrwa (Polsko)

NÍZKOPRAHOVÉ ZAŘÍZENÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ BEDNA
26. 9. 14.00 Bednění 2019

SZM PŘÍBRAM
30.–31. 8. Volejbalový turnaj s mezinárodní účastí

FOTBAL: STADION NA LITAVCE
24. 8. 1. FK Příbram – FK Jablonec
31. 8. 1. FK Příbram – FC Viktoria Plzeň
21. 9. 1. FK Příbram – MFK Karviná

KOVOHUTĚ
7. 9. Běh Kovohutěmi

Výstavy:

GALERIE FRANTIŠKA DRTIKOLA PŘÍBRAM
Stálá expozice Fotograf František Drtikol – život a dílo příbramského rodáka
5. 9. v 17.00 zahájení výstavy Emila Medková (1928–1985) Fotografie. Výstava potrvá do 13. 10. 2019

HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM
Doprovodné rudy v příbramském uranovém revíru
Krásy podzemí – výstava fotografií Františka Slezáka

PAMÁTNÍK VOJNA LEŠETICE
Skautská lilie za ostatným drátem
Významné osobnosti 1., 2. a 3. odboje
Ani gram uranu okupantům
Kresby z vězení – Otmar Oliva

MUZEUM III. ODBOJE – STÁLÉ VÝSTAVY
Politici z vězni v uranových dolech 1948–1968
Ženy ve III. odboji a za mřížemi věznic 1948–1968
Z Čech do sibiřských gulagů

SVATÁ HORA
TGM to nikdy nebude mít lehké
Madony v kovu a z kovu

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV
Ochotnické divadlo v Příbrami – Cesta k profesionální scéně

Město Příbram vás zve na
SVÁTEK SENIORŮ

V sobotu 21. 9. 2019 od 13.30 do 17.30 na náměstí 17. listopadu

**Jitka Zelenková • Rožmitálská Venkovanka • Duo Aramis z TV Šlágr
Zábavný doprovodný program • Káva zdarma**

BĚH MĚSTA PŘÍBRAMI

**Areál NOVÝ RYBNÍK
v Příbrami
Sobota 28. 9. 2019**

PREZENTACE od 8:30 h / START ŽÁKOVSKÉ KATEGORIE 9:00 h / START HLAVNÍHO ZÁVODU 11:30 h

Více informací na behmestapribrami.cz

pořádá TRI KLUB Příbram a město Příbram za pomoci Sporting Příbram

MĚSTO PŘÍBRAM

